

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. studenoga 2008.

o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva

(Tekst značajan za EGP)

(SL L 312, 22.11.2008., str. 3)

Koju je izmijenila:

Službeni list

br. stranica datum

► **M1**

Uredba Komisije (EU) br. 1357/2014 od 18. prosinca 2014.

L 365 89 19.12.2014

DIREKTIVA 2008/98/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. studenoga 2008.

o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 175. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija ⁽²⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Direktivom 2006/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu ⁽⁴⁾ uspostavlja se zakonodavni okvir za gospodarenje otpadom u Zajednici. Definiraju se ključni pojmovi kao što su otpad, uporaba i zbrinjavanje i uvode osnovni zahtjevi za gospodarenje otpadom, posebno obveza da ustanova ili poduzeće koje obavljaju postupke gospodarenja otpadom moraju za to imati dozvolu ili biti registrirani, te obveza država članica da izrade planove gospodarenja otpadom. Tom se Direktivom također utvrđuju glavna načela, primjerice obveza da se s otpadom gospodari na način koji nema negativan učinak na okoliš ili zdravlje ljudi, poticaj primjene hijerarhije otpada i, u skladu s načelom „onečišćivač plaća”, zahtjev da troškove zbrinjavanja otpada moraju snositi posjednik otpada, prethodni posjednici ili proizvođači proizvoda od kojih je otpad nastao.
- (2) Odlukom br. 1600/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2002. o utvrđivanju Šestog programa djelovanja Zajednice za okoliš ⁽⁵⁾ poziva se na izradu ili reviziju zakonodavstva o otpadu, uključujući pojašnjenje razlike između otpada i ne-otpada i na razvoj mjera koje se odnose na sprečavanje nastanka otpada i gospodarenje otpadom, uključujući postavljanje ciljeva.

⁽¹⁾ SL C 309, 16.12.2006., str. 55.

⁽²⁾ SL C 229, 22.9.2006., str. 1.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 13. veljače 2007. (SL C 287 E, 29.11.2007., str. 135.), Zajedničko stajalište Vijeća od 20. prosinca 2007. (SL C 71 E, 18.3.2008., str. 16.) i Stajalište Europskog parlamenta od 17. lipnja 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 20. listopada 2008.

⁽⁴⁾ SL L 114, 27.4.2006., str. 9.

⁽⁵⁾ SL L 242, 10.9.2002., str. 1.

▼B

- (3) U Priopćenju Komisije od 27. svibnja 2003., „Prema tematskoj strategiji o sprečavanju nastanka i recikliranju otpada” primijećena je potreba procjene postojećih definicija uporabe i zbrinjavanja, potreba za opće primjenjivom definicijom recikliranja i za raspravom o definiciji otpada.
- (4) U svojoj Rezoluciji od 20. travnja 2004. o gore navedenom Priopćenju ⁽¹⁾, Europski je parlament pozvao Komisiju da razmotri proširenje Direktive Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja ⁽²⁾ na sektor otpada u cjelini. Također je pozvao Komisiju da uvede jasnu razliku između uporabe i zbrinjavanja i pojasni što jest, a što nije otpad.
- (5) U svojim zaključcima od 1. srpnja 2004., Vijeće je pozvalo Komisiju da iznese prijedlog za reviziju određenih aspekata Direktive 75/442/EEZ, koja je stavljena izvan snage i zamijenjena Direktivom 2006/12/EZ, kako bi se pojasnila razlika između otpada i ne-otpada te između uporabe i zbrinjavanja.
- (6) Prvi cilj svake politike o otpadu trebao bi biti smanjenje na najmanju moguću mjeru negativnih učinaka nastajanja otpada i gospodarenja otpadom na zdravlje ljudi i okoliš. Politikom o otpadu također bi trebalo težiti smanjivanju uporabe resursa te poticati praktičnu primjenu hijerarhije otpada.
- (7) U Rezoluciji od 24. veljače 1997. o strategiji Zajednice za gospodarenje otpadom ⁽³⁾, Vijeće je potvrdilo da bi sprečavanje nastanka otpada trebalo biti prvi prioritet u gospodarenju otpadom, a da bi ponovna uporaba i materijalna uporaba, odnosno recikliranje, trebali imati prioritet pred energetsom uporabom otpada, u onim slučajevima i u onoj mjeri u kojoj su to najbolja rješenja za okoliš.
- (8) Stoga je Direktivu 2006/12/EZ potrebno revidirati kako bi se razjasnili ključni pojmovi kao što su definicije otpada, uporabe i zbrinjavanja, ojačale mjere koje je potrebno poduzeti s obzirom na sprečavanje nastanka otpada, uveo pristup pri kojem se uzima u obzir cijeli životni ciklus proizvoda i materijala, a ne samo faza otpada, i težište stavilo na smanjenje utjecaja nastajanja otpada i gospodarenja otpadom na okoliš te time ojačala ekonomska vrijednost otpada. Nadalje bi trebalo poticati uporabu otpada i uporabu oporabljenih materijala kako bi se očuvali prirodni resursi. Radi jasnoće i čitljivosti, Direktivu 2006/12/EZ trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti novom direktivom.

⁽¹⁾ SL C 104 E, 30.4.2004., str. 401.

⁽²⁾ SL L 257, 10.10.1996., str. 26. Direktiva zamijenjena Direktivom 2008/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 24, 29.1.2008., str. 8.).

⁽³⁾ SL C 76, 11.3.1997., str. 1.

▼B

- (9) Budući da su najznačajniji postupci gospodarenja otpadom sada obuhvaćeni zakonodavstvom Zajednice u području zaštite okoliša, važno je da ova Direktiva bude prilagođena tom pristupu. Isticanjem ciljeva iz područja zaštite okoliša predviđenih u članku 174. Ugovora omogućilo bi se da se učincima proizvodnje otpada i gospodarenja otpadom tijekom cijelog životnog ciklusa resursa pridaje više pažnje. S tim u skladu, članak 175. trebao bi biti pravna osnova za ovu Direktivu.
- (10) Podložno određenim izuzećima, učinkovita i dosljedna pravila o obradi otpada trebalo bi primjenjivati na pokretnu imovinu koju posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.
- (11) Status otpada neonečišćenog iskopanog tla i drugih materijala iz prirode koji se koriste na lokacijama različitim od onih na kojima su izvađeni sa stajališta otpada trebalo bi razmatrati u skladu s definicijom otpada i odredbama o nusproizvodima ili o ukidanju statusa otpada prema ovoj Direktivi.
- (12) Uredbom (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila u pogledu nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi ⁽¹⁾ predviđaju se, među ostalim, razmjerne kontrole u pogledu skupljanja, prijevoza, prerade, uporabe i zbrinjavanja svih nusproizvoda životinjskog podrijetla uključujući otpad životinjskog podrijetla, kako bi se izbjegao rizik koji bi oni mogli predstavljati po zdravlje životinja i javno zdravlje. Stoga je potrebno pojasniti vezu s tom Uredbom izbjegavajući udvostručavanje pravila, tako da se iz područja primjene ove Direktive isključe nusproizvodi životinjskog podrijetla ako su namijenjeni uporabi koja se ne smatra postupkom gospodarenja otpadom.
- (13) S obzirom na iskustvo stečeno u primjeni Uredbe (EZ) br. 1774/2002, primjereno je pojasniti područje primjene zakonodavstva o otpadu i odredaba tog zakonodavstva o opasnom otpadu s obzirom na nusproizvode životinjskog podrijetla koje regulira Uredba (EZ) br. 1774/2002. Kad nusproizvodi životinjskog podrijetla predstavljaju potencijalan rizik za zdravlje, primjereni pravni instrument za rješavanje pitanja tih rizika je Uredba (EZ) br. 1774/2002 te nepotrebno preklapanje sa zakonodavstvom o otpadu trebalo bi izbjegavati.
- (14) Klasifikacija otpada kao opasnog otpada trebala bi se, među ostalim, temeljiti na zakonodavstvu Zajednice o kemikalijama, posebno s obzirom na klasifikaciju određenih pripravaka kao opasnih tvari, uključujući granične vrijednosti koncentracija koje

⁽¹⁾ SL L 273, 10.10.2002., str. 1.

▼B

se koriste u tu svrhu. Opasan bi otpad trebalo kontrolirati u skladu sa strogim specifikacijama kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri spriječili ili ograničili negativni učinci neodgovarajućeg gospodarenja na okoliš i zdravlje ljudi. Nadalje, potrebno je održavati sustav u kojem se otpad i opasan otpad klasificiraju u skladu s listom vrsta otpada kako je posljednji put uspostavljena Odlukom Komisije 2000/532/EZ ⁽¹⁾, s ciljem da se potakne usklađena klasifikacija otpada i osigura usklađeno određivanje opasnog otpada u Zajednici.

- (15) Potrebno je razlikovati privremeno skladištenje otpada prije njegova skupljanja, u tijeku procesa skupljanja otpada i skladištenje otpada prije obrade. Ustanove ili poduzeća koja proizvode otpad u okviru svojih djelatnosti ne bi trebalo smatrati subjektima koji se bave gospodarenjem otpadom i ne podliježu pribavljanju dozvole za skladištenje svojeg otpada prije njegova skupljanja.
- (16) Privremeno skladištenje otpada u okviru definicije skupljanja otpada podrazumijeva aktivnost skladištenja u tijeku njegova skupljanja u građevinama u kojima se otpad istovaruje kako bi se pripremio za daljnji prijevoz na uporabu ili zbrinjavanje na drugom mjestu. U pogledu cilja ove Direktive, privremeno skladištenje otpada u tijeku njegova skupljanja i skladištenje otpada prije njegove obrade trebalo bi razlikovati prema vrsti otpada, količini i razdoblju skladištenja, kao i cilju njegova skupljanja. To bi razlikovanje trebale provoditi države članice. Skladištenje otpada prije uporabe tijekom razdoblja od tri godine ili dulje i skladištenje otpada prije zbrinjavanja tijekom jedne godine ili dulje podliježe Direktivi Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada ⁽²⁾.
- (17) Sustavi skupljanja otpada koji se ne vode na profesionalnoj osnovi ne bi trebali podliježati registraciji jer predstavljaju manji rizik i doprinose odvojenom skupljanju otpada. Primjeri takvih sustava su skupljanje otpadnih lijekova u ljekarnama, sustavi povrata u trgovinama robe široke potrošnje i zajednički programi u školama.
- (18) U ovu bi Direktivu trebalo uključiti definicije sprečavanja, ponovne uporabe, pripreme za ponovnu uporabu, obrade i recikliranja, kako bi se pojasnilo područje primjene tih pojmova.

⁽¹⁾ Odluka 2000/532/EZ od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000., str. 3.).

⁽²⁾ SL L 182, 16.7.1999., str. 1.

▼B

- (19) Definicije uporabe i zbrinjavanja potrebno je izmijeniti kako bi se osigurala jasna razlika između tih dvaju pojmova na temelju stvarne razlike učinka na okoliš putem zamjene prirodnih resursa u gospodarstvu, a prepoznajući koristi koje uporaba otpada kao resursa može imati za okoliš i zdravlje ljudi. Osim toga, potrebno je izraditi smjernice s ciljem pojašnjenja slučajeva kod kojih je tu razliku teško primijeniti u praksi ili slučajeve u kojima aktivnosti klasificirane kao postupci uporabe ne odgovaraju stvarnom učinku tog postupka na okoliš.
- (20) Ovom bi Direktivom također trebalo pojasniti u kojim je slučajevima spaljivanje krutog komunalnog otpada energetski učinkovito i može se smatrati postupkom uporabe.
- (21) Postupci zbrinjavanja koji obuhvaćaju ispuštanje u mora i oceane, uključujući odlaganje na morsko dno, također su regulirani međunarodnim konvencijama, posebno Konvencijom o sprečavanju onečišćenja mora potapanjem otpada i drugih tvari, sastavljenom u Londonu 13. studenoga 1972., te Protokolom uz Konvenciju iz 1996. godine kako je izmijenjen 2006. godine.
- (22) Ne bi smjelo biti nikakvih nejasnoća oko raznih aspekata definicije otpada, a odgovarajuće bi postupke prema potrebi trebalo primijeniti na nusproizvode koji nisu otpad, s jedne strane, ili na otpad koji prestaje biti otpadom, s druge strane. S ciljem pojašnjenja određenih aspekata definicije otpada, u ovoj bi Direktivi trebalo točno navesti:
- u kojim slučajevima tvari ili predmeti koji nastaju u proizvodnom procesu koji nije prvenstveno namijenjen za proizvodnju tih tvari ili predmeta predstavljaju nusproizvode, a ne otpad. Odluka da neka tvar nije otpad može se donijeti samo na temelju koordiniranog pristupa, koji treba redovito ažurirati, i kad je to u skladu sa zaštitom okoliša i zdravlja ljudi. Kako bi donijela odluku da se pojava globalno štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi ne očekuje, država članica može se ravnati činjenicom da je uporaba nusproizvoda dozvoljena na temelju okolišne dozvole ili općih propisa o zaštiti okoliša; predmet ili tvar trebalo bi smatrati nusproizvodom samo ako su zadovoljeni određeni uvjeti. Budući da nusproizvodi spadaju u kategoriju proizvoda, pri izvozu nusproizvoda trebalo bi zadovoljiti uvjete relevantnog zakonodavstva Zajednice, i
 - u kojim slučajevima određeni otpad prestaje biti otpad, utvrđujući kriterije za prestanak statusa otpada, a koji osiguravaju visoku razinu zaštite okoliša i korist u pogledu zaštite okoliša i gospodarstva; moguće kategorije otpada za koje je potrebno

▼B

izraditi specifikacije i kriterije za prestanak statusa otpada jesu, među ostalim, građevinski otpad, neki pepeli i troske, otpadni metali, skupine materijala, gume, tekstil, kompost, otpadni papir i staklo. Kako bi nekom otpadu prestao status otpada, postupak oporabe može biti vrlo jednostavan; primjerice, može se sastojati samo od provjere i potvrde da otpad ispunjava kriterije za prestanak statusa otpada.

- (23) Kako bi se moglo provjeriti ili izračunati jesu li zadovoljeni ciljevi recikliranja i oporabe utvrđeni u Direktivi 94/62/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o ambalaži i ambalažnom otpadu ⁽¹⁾, Direktivi 2000/53/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima ⁽²⁾, Direktivi 2002/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. siječnja 2003. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) ⁽³⁾ i Direktivi 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima kao i o otpadnim baterijama i akumulatorima ⁽⁴⁾, kao i u ostalom relevantnom zakonodavstvu Zajednice, količine otpada koje su prestale biti otpad trebalo bi izraziti kao reciklirani ili oporabljeni otpad ako su zahtjevi toga zakonodavstva u pogledu recikliranja ili oporabe zadovoljeni.
- (24) Na temelju definicije otpada, a s ciljem promicanja točnosti i dosljednosti, Komisija može donijeti smjernice u kojima će za određene slučajeve odrediti u kojem trenutku stvari ili predmeti postaju otpad. Takve se smjernice mogu izraditi, među ostalim, i za električnu i elektroničku opremu i vozila.
- (25) Primjereno je da se troškovi raspodjeljuju tako da ta raspodjela odražava stvarne troškove nastajanja otpada i gospodarenja otpadom s obzirom na zaštitu okoliša.
- (26) Načelo „onečišćivač plaća” vodeće je načelo na europskoj i međunarodnoj razini. Proizvođač otpada i posjednik otpada trebali bi gospodariti otpadom na način koji jamči visoku razinu zaštite okoliša i zdravlja ljudi.
- (27) U ovoj Direktivi uvodi se šira odgovornost proizvođača kao jedan od načina pružanja potpore takvom dizajnu i proizvodnji robe pri kojima se u potpunosti uzima u obzir efikasnost i jednostavnost uporabe resursa tijekom cijelog životnog vijeka proizvoda uključujući njihov popravak, ponovnu uporabu, rastavljanje i recikliranje, a da se pri tome ne ugrožava slobodno kretanje robe na unutarnjem tržištu.

⁽¹⁾ SL L 365, 31.12.1994., str. 10.

⁽²⁾ SL L 269, 21.10.2000., str. 34.

⁽³⁾ SL L 37, 13.2.2003., str. 24.

⁽⁴⁾ SL L 266, 26.9.2006., str. 1.

▼B

- (28) Ova bi Direktiva trebala pomoći EU-u da se približi pojmu „društva koje svoj otpad reciklira”, koje nastoji stvarati što manje otpada i otpad koristiti kao resurs. Posebno, Šesti program djelovanja Zajednice za okoliš poziva na uvođenje mjera koje imaju za cilj osigurati odvajanje na mjestu nastanka, skupljanje i recikliranje prioriternih tijekova otpada. U skladu s tim ciljem, kao i radi olakšavanja ili povećanja potencijala za oporabu, otpad bi trebalo skupljati odvojeno ako je to tehnički, ekonomski i okolišno izvedivo, prije podvrgavanja postupcima oporabe koji daju najbolji mogući cjelokupni rezultat u pogledu okoliša. Države članice trebale bi poticati odvajanje opasnih komponenti iz tijekova otpada, ako je to potrebno, kako bi se postiglo gospodarenje na okolišu prihvatljiv način.
- (29) Države članice trebale bi podržavati uporabu recikliranih proizvoda, kao što je npr. oporabljeni papir, u skladu s hijerarhijom otpada i s ciljem da postanu društvo koje svoj otpad reciklira, a kad god je to moguće ne bi trebale podržavati odlaganje ili spaljivanje takvih oporabljivih materijala.
- (30) S ciljem primjene načela predostrožnosti i načela preventivnog djelovanja koja su visoko vrednovana u članku 174. stavku 2. Ugovora, za gospodarenje otpadom u Zajednici potrebno je postaviti opće ciljeve zaštite okoliša. Na temelju tih načela, Zajednici i državama članicama pripada obveza da donošenjem mjera kojima se uklanjaju prepoznati rizici, uspostave okvir za sprečavanje, smanjivanje, i u onoj mjeri u kojoj je to moguće, uklanjanje izvora onečišćenja ili smetnji od samog početka.
- (31) Hijerarhijom otpada općenito se utvrđuje redoslijed prioriteta elemenata koji na području zakonodavstva i politike o otpadu predstavljaju najbolje cjelokupno rješenje za okoliš, ali odstupanje od te hijerarhije može biti potrebno za specifične tječkove otpada ako je to opravdano zbog, među ostalim, tehničke provedivosti, ekonomske održivosti i zaštite okoliša.
- (32) Kako bi se Zajednici u cjelini omogućilo da u zbrinjavanju otpada i oporabi mješovitog komunalnog otpada koji se skuplja iz privatnih kućanstava postane samodostatna te kako bi se državama članicama omogućilo da se prema ostvarenju toga cilja kreću pojedinačno, potrebno je predvidjeti osnivanje mreže za suradnju u pogledu postrojenja za zbrinjavanje i postrojenja za oporabu miješanog komunalnog otpada koji se skuplja iz privatnih kućanstava, uzimajući u obzir geografske okolnosti i potrebu za uvođenjem specijaliziranih postrojenja za određene vrste otpada.
- (33) Radi primjene Uredbe (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada⁽¹⁾, miješani komunalni otpad kako je naveden u članku 3. stavku 5. te Uredbe ostaje miješani komunalni otpad čak i ako je podvrgnut postupku obrade otpada kojom se njegova svojstva bitno ne mijenjaju.

⁽¹⁾ SL L 190, 12.7.2006., str. 1.

▼B

- (34) Važno je da opasan otpad bude označen u skladu s međunarodnim normama i normama Zajednice. Međutim, ako se takav otpad iz privatnih kućanstava skuplja odvojeno, to ne bi smjelo rezultirati obvezom kućanstava da ispunjavaju određenu dokumentaciju.
- (35) Važno je, u skladu s hijerarhijom otpada a radi smanjenja emisija stakleničkih plinova koji potječu od otpada odloženog na odlagalištima, olakšati odvojeno skupljanje i odgovarajuću obradu biootpada kako bi se dobili kompost siguran za okoliš i drugi materijali koji se temelje na biootpadu. Komisija će nakon procjene gospodarenja biootpadom dostaviti prijedloge zakonodavnih mjera, ako je to potrebno.
- (36) Minimalni tehnički standardi s obzirom na djelatnosti obrade otpada koje nisu obuhvaćene Direktivom 96/61/EZ mogu se donijeti ako se dokaže da bi to bilo korisno u smislu zaštite zdravlja ljudi i okoliša te ako bi se koordiniranim pristupom u primjeni te Direktive osigurala zaštita zdravlja ljudi i okoliša.
- (37) Nadalje, potrebno je dodatno odrediti područje primjene i sadržaj obveze izrade planova gospodarenja otpadom, a u postupak izrade ili revizije planova gospodarenja otpadom integrirati potrebu da se uzmu u obzir učinci proizvodnje otpada i gospodarenja otpadom na okoliš. Prema potrebi, potrebno je voditi računa o zahtjevima u pogledu izrade planova za otpad predviđenim u članku 14. Direktive 94/62/EZ i zahtjevima strategije za smanjenje biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta, iz članka 5. Direktive 1999/31/EZ.
- (38) Države članice mogu za proizvođače određenog otpada propisati odobrenja ili opće propise u pogledu zaštite okoliša u mjeri u kojoj time ne ugrožavaju pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta.
- (39) Prema Uredbi (EZ) br. 1013/2006, države članice mogu poduzeti mjere potrebne za sprečavanje isporuke pošiljaka otpada koje nisu u skladu s njihovim planovima gospodarenja otpadom. Iznimno od odredaba te Uredbe, državama članicama trebalo bi omogućiti ograničavanje ulaznih pošiljaka za spaljivanje klasificirano kao oporaba ako je utvrđeno da je potrebno zbrinuti nacionalni otpad ili da bi otpad trebalo zbrinuti na način koji nije usklađen s njihovim planovima gospodarenja otpadom. Prepoznaje se da određene države članice možda nisu u mogućnosti na svojem teritoriju osigurati mrežu koja obuhvaća cijeli niz postrojenja za konačnu oporabu.

▼B

- (40) Kako bi se poboljšao način na koji se aktivnosti sprečavanja nastanka otpada provode u državama članicama i olakšalo širenje informacija o najboljoj praksi u tom području, potrebno je ojačati odredbe koje se odnose na sprečavanje nastanka otpada i za države članice uvesti obvezu izrade programa za sprečavanje nastanka otpada u kojima će se usredotočiti na ključne učinke na okoliš i uzeti u obzir cjelokupni životni vijek proizvoda i materijala. Te mjere trebale bi imati za cilj prekid veze između gospodarskog rasta i učinaka na okoliš koji se povezuju s proizvodnjom otpada. Dionici, kao i šira javnost, trebali bi imati mogućnost sudjelovati u izradi programa, i trebali bi imati pristup programima nakon dovršetka njihove izrade u skladu s Direktivom 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o osiguravanju sudjelovanja javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš⁽¹⁾. Trebalo bi razviti ciljeve sprečavanja i odvajanja otpada koji će prema potrebi obuhvaćati smanjenje štetnih učinaka otpada i količine proizvedenog otpada.
- (41) Kako bi mogao započeti razvoj prema europskom društvu koje svoj otpad reciklira uz visoku razinu iskoristivosti resursa, trebalo bi postaviti ciljeve za pripremu za ponovnu uporabu i za recikliranje otpada. Države članice imaju različite pristupe skupljanju otpada iz kućanstva i otpada sličnih svojstava i sastava. Stoga je primjereno da se pri postavljanju tih ciljeva uzmu u obzir različiti sustavi skupljanja u različitim državama članicama. Tijekovi otpada iz drugih izvora slični otpadu iz kućanstva obuhvaćaju otpad naveden u poglavlju 20. popisa uspostavljenog Odlukom Komisije 2000/532/EZ.
- (42) Ekonomski instrumenti mogu imati presudnu ulogu u postizanju ciljeva sprečavanja nastanka otpada i gospodarenja otpadom. Otpad često ima vrijednost kao resurs, a dodatna primjena ekonomskih instrumenata može maksimalno povećati koristi za okoliš. Uporabu takvih instrumenata na odgovarajućoj razini stoga bi trebalo poticati, ali uz napomenu da države članice pojedinačno mogu odlučivati o njihovoj uporabi.
- (43) Određene odredbe o gospodarenju otpadom utvrđene u Direktivi Vijeća 91/689/EEZ od 12. prosinca 1991. o opasnom otpadu⁽²⁾ trebalo bi izmijeniti kako bi se uklonile zastarjele odredbe, a tekst postao jasniji. U interesu pojednostavnjenja zakonodavstva Zajednice te bi odredbe trebalo ugraditi u ovu Direktivu. Kako bi se pojasnila zabrana postupka miješanja utvrđena u Direktivi 91/689/EEZ, a radi zaštite okoliša i zdravlja ljudi, izuzeća od zabrane miješanja trebala bi, među ostalim, biti u skladu i s najboljim raspoloživim tehnikama u smislu Direktive 96/61/EZ. Direktivu 91/689/EEZ stoga bi trebalo staviti izvan snage.

⁽¹⁾ SL L 156, 25.6.2003., str. 17.

⁽²⁾ SL L 377, 31.12.1991., str. 20.

▼B

- (44) U interesu pojednostavljenja zakonodavstva Zajednice i odražavanja koristi za okoliš, odgovarajuće odredbe Direktive Vijeća 75/439/EEZ od 16. lipnja 1975. o zbrinjavanju otpadnih ulja⁽¹⁾ trebalo bi ugraditi u ovu Direktivu. Direktivu 75/439/EEZ trebalo bi stoga staviti izvan snage. Otpadnim uljima trebalo bi gospodariti u skladu s prioritetima hijerarhije otpada, a prednost bi trebalo dati rješenjima koja nude najbolji cjelokupni ishod za okoliš. Odvojeno skupljanje otpadnih ulja ostaje od presudne važnosti za pravilno gospodarenje otpadnim uljima i sprečavanje štetnog djelovanja na okoliš zbog njihovog nepravilnog zbrinjavanja.
- (45) Države članice trebale bi osigurati učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije koje se određuju fizičkim i pravnim osobama odgovornim za gospodarenje otpadom, primjerice proizvođačima, posjednicima, posrednicima, trgovcima, prijevoznicima i skupljačima otpada koji obavljaju postupke obrade otpada i provode programe gospodarenja otpadom, za kršenje odredaba ove Direktive. Države članice također mogu poduzeti radnje za naknadu troškova nastalih zbog nepoštovanja tih odredbi, kao i mjere sanacije, ne dovodeći u pitanje Direktivu 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu⁽²⁾.
- (46) Mjere potrebne za primjenu ove Direktive trebalo bi donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽³⁾.
- (47) Komisiju bi trebalo posebno ovlastiti za utvrđivanje kriterija u pogledu niza pitanja kao što su uvjeti pod kojima neki predmet treba smatrati nusproizvodom, prestanak statusa otpada, i određivanje koji se otpad smatra opasnim, kao za utvrđivanje detaljnih pravila o metodama izračuna i njihovoj primjeni za provjeru usklađenosti s ciljevima recikliranja utvrđenim u ovoj Direktivi. Nadalje, Komisiju bi trebalo ovlastiti da izvrši prilagodbu priloga u skladu s tehničkim i znanstvenim napretkom te da odredi formulu koja će se primjenjivati za postrojenja za spaljivanje otpada iz Priloga II. R1. Budući da su te mjere općenitog područja primjene, a namijenjene su izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni i dopunjuju je novim elementima koji nisu ključni, potrebno ih je donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 5.a Odluke 1999/468/EZ.
- (48) U skladu sa stavkom 34. međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva⁽⁴⁾, države članice se potiče da za svoje potrebe i u interesu Zajednice izrađuju vlastite tablice kojima ilustriraju, koliko se to može, korelaciju između ove Direktive i mjera prenesenih u nacionalna zakonodavstva te da ih javno objavljuju.

⁽¹⁾ SL L 194, 25.7.1975., str. 23.

⁽²⁾ SL L 143, 30.4.2004., str. 56.

⁽³⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽⁴⁾ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

▼B

- (49) Budući da cilj ove Direktive, konkretno zaštitu okoliša i zdravlja ljudi, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka ove Direktive taj cilj može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određen u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđen u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje toga cilja,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju mjere za zaštitu okoliša i zdravlja ljudi sprečavanjem ili umanjnjem štetnih učinaka proizvodnje i gospodarenja otpadom i umanjnjem sveukupnih učinaka uporabe resursa te poboljšanjem efikasnosti te uporabe.

Članak 2.

Izuzeća iz područja primjene

1. Iz područja primjene ove Direktive isključuje se sljedeće:
 - (a) plinovite tvari koje se ispuštaju u atmosferu;
 - (b) zemlja/tlo (*in situ*) uključujući neiskopano onečišćeno tlo i građevine trajno povezane sa zemljištem;
 - (c) neonečišćeno tlo i drugi materijali iz prirode iskopani tijekom građevinskih aktivnosti ako je nedvojbeno da će se taj materijal koristiti za građevinske svrhe u svojem prirodnom obliku na lokaciji s koje je iskopan;
 - (d) radioaktivni otpad;
 - (e) deaktivirani eksplozivi;
 - (f) fekalije, ako nisu obuhvaćene stavkom 2. točkom (b), slama i drugi neopasni poljoprivredni ili šumski materijal koji se nalazi u prirodi i koji se koristi u poljoprivredi, šumarstvu ili za proizvodnju energije iz takve biomase postupcima ili metodama koje ne štete okolišu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi.
2. U mjeri u kojoj je obuhvaćeno drugim zakonodavstvom Zajednice, iz područja primjene ove Direktive isključuje se sljedeće:
 - (a) otpadne vode;
 - (b) nusproizvodi životinjskog podrijetla uključujući prerađene proizvode obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 1774/2002, osim proizvoda namijenjenih spaljivanju, odlaganju na odlagališta ili uporabi u postrojenjima na bioplin ili kompost;

▼B

- (c) strvine životinja koje nisu zaklane nego su uginule, uključujući životinje usmrćene radi istrebljenja epizootskih bolesti, koje se zbrinjavaju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002;
- (d) otpad koji nastaje pri istraživanju, eksploataciji, oplemenjivanju i skladištenju mineralnih sirovina te pri radu kamenoloma obuhvaćen Direktivom 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od istraživanje i eksploatacije mineralnih sirovina ⁽¹⁾.
3. Ne dovodeći u pitanje obveze na temelju drugog relevantnog zakonodavstva Zajednice, iz područja ove Direktive isključuju se sedimenti koji se premještaju unutar površinskih voda radi gospodarenja vodama i vodenim tokovima ili sprečavanja poplava ili ublažavanja posljedica poplava, suša ili regeneracije zemljišta ako se dokaže da su ti sedimenti neopasni.
4. Specifična pravila za posebna slučajeve o gospodarenju posebnim kategorijama otpada, ili kao dopuna pravilima iz ove Direktive, mogu se utvrditi u pojedinačnim Direktivama.

*Članak 3.***Definicije**

U smislu ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „otpad” znači svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje ili namjerava ili mora odbaciti;
2. „opasan otpad” znači otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava navedenih u Prilogu III.;
3. „otpadna ulja” znači mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno bila namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;
4. „biootpad” znači biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
5. „proizvođač otpada” znači svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad (izvorni proizvođač otpada) ili svaka osoba koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;
6. „posjednik otpada” znači proizvođač otpada odnosno fizička ili pravna osoba koja posjeduje otpad;
7. „trgovac” znači svako poduzeće koje u nabavci, a kasnije i prodaji otpada, djeluje u ulozi nalagodavca, uključujući i posrednike koji otpad ne preuzimaju u fizički posjed;

⁽¹⁾ SL L 102, 11.4.2006., str. 15.

▼ B

8. „posrednik” znači svako poduzeće koje organizira oporabu ili zbrinjavanje otpada u ime drugih, uključujući posrednike koji otpad ne preuzimaju u fizički posjed;
9. „gospodarenje otpadom” znači skupljanje, prijevoz, uporaba i zbrinjavanje otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i naknadno održavanje lokacija zbrinjavanja, a obuhvaća i radnje koje poduzimaju trgovac ili posrednik;
10. „skupljanje” znači prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje i privremeno skladištenje otpada u svrhu prijevoza do postrojenja za obradu otpada;
11. „odvojeno skupljanje” znači skupljanje prilikom kojega se tijekom otpada drže odvojeno prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada;
12. „sprečavanje” znači mjere koje se poduzimaju prije nego je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, kojima se smanjuju:
 - (a) količine otpada, uključujući smanjenje ponovnom uporabom proizvoda ili produljenjem životnog vijeka proizvoda;
 - (b) štetni učinci otpada na okoliš i zdravlje ljudi; ili
 - (c) sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;
13. „ponovna uporaba” znači svaki postupak kojim se proizvodi ili dijelovi koji nisu otpad ponovno koriste u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;
14. „obrada” znači postupci uporabe ili zbrinjavanja, uključujući i postupke pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;
15. „uporaba” znači svaki postupak čiji glavni rezultat je otpad koji je koristan jer zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo upotrijebiti za tu određenu svrhu, ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Prilogu II. naveden je ne iscrpan popis postupaka uporabe;
16. „priprema za ponovnu uporabu” znači postupci uporabe kao što su provjera, čišćenje ili popravak, kojim se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad pripremaju kako bi se mogli ponovno uporabiti bez dodatne predobrade;
17. „recikliranje” znači svaki postupak uporabe kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu. Recikliranje obuhvaća preradu organskog materijala, ali ne uključuje energetska uporaba i preradu u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za nasipavanje;

▼B

18. „regeneracija otpadnih ulja” znači svaki postupak oporabe (recikliranja) kojim se bazna ulja mogu proizvesti rafiniranjem otpadnih ulja, posebno uklanjanjem nečistoća, proizvoda oksidacije i aditiva sadržanih u takvim uljima;
19. „zbrinjavanje” znači svaki postupak koji nije oporaba, čak i kad postupak ima za sekundarnu posljedicu obnovu tvari ili energije. U Prilogu I. nalazi se neiscrpan popis postupaka zbrinjavanja;
20. „najbolje raspoložive tehnike” znači najbolje raspoložive tehnike prema definiciji iz članka 2. stavka 11. Direktive 96/61/EZ.

*Članak 4.***Hijerarhija otpada**

1. Kao redosljed prioriteta zakonodavstva i politike o sprečavanju nastanka otpada i gospodarenju otpadom primjenjuje se sljedeća hijerarhija otpada:

- (a) sprečavanje;
- (b) priprema za ponovnu uporabu;
- (c) recikliranje;
- (d) drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba; i
- (e) zbrinjavanje.

2. Kad primjenjuju hijerarhiju otpada koja se spominje u stavku 1., države članice poduzimaju mjere kojima potiču rješenja koja nude najbolji ukupni učinak na okoliš. To može zahtijevati da se za posebne tijekomove otpada odstupi od navedene hijerarhije u slučajevima poduzimanja mjera koje imaju najbolji ukupni učinak na okoliš i zasni-vaju se na razmatranju životnog ciklusa o ukupnim utjecajima pri nastanku i gospodarenju takvim otpadom.

Države članice osiguravaju da razvoj zakonodavstva i politike o otpadu bude potpuno transparentan postupak u kojem se poštuju postojeći nacionalni propisi o savjetovanju i uključivanju građana i svih dionika.

Države članice uzimaju u obzir opća načela zaštite okoliša kao što su predostrožnost i održivost, tehnička provedivost i ekonomska održivost, zaštita resursa, kao i ukupne učinke na okoliš i zdravlje ljudi te gospo-darske i socijalne učinke, u skladu s člancima 1. i 13.

*Članak 5.***Nusproizvodi**

1. Za tvar ili predmet koji nastaju kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta, može se smatrati da nisu otpad iz točke 1. članka 3. već da su nusproizvod, ali samo ako su zadovoljeni sljedeći uvjeti:

- (a) daljnja uporaba tih tvari ili predmeta je osigurana,;

▼B

- (b) tvar ili predmet mogu se upotrijebiti izravno, bez dodatne obrade osim uobičajenim industrijskim postupcima;
- (c) tvar ili predmet nastaje kao sastavni dio proizvodnog procesa; i
- (d) daljnja uporaba tvari ili predmeta je u skladu s propisima, tj. tvar ili predmet ispunjava sve relevantne zahtjeve u pogledu proizvoda, zaštite okoliša i zaštite zdravlja za tu konkretnu uporabu i neće dovesti do ukupnih štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

2. Na temelju uvjeta postavljenih u stavku 1. moguće je donijeti mjere kojima se određuje koje kriterije određene posebne tvari ili predmeti trebaju zadovoljiti kako bi ih se smatralo nusproizvodom, a ne otpadom iz točke 1. članka 3. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

*Članak 6.***Prestanak statusa otpada**

1. Određeni otpad prestaje biti otpad u smislu točke 1. članka 3. ako je podvrgnut postupcima oporabe, uključujući recikliranje, i zadovoljava posebne kriterije utvrđene u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) tvar ili predmet uobičajeno se koriste za posebne namjene;
- (b) za takvu stvar ili predmet postoji tržište i potražnja;
- (c) tvar ili predmet ispunjavaju tehničke zahtjeve za posebne namjene i zadovoljavaju postojeće propise i norme koje važe za proizvode; i
- (d) uporaba tvari ili predmeta neće dovesti do ukupnih štetnih učinaka na okoliš ili zdravlje ljudi.

Tim je kriterijima, prema potrebi, potrebno obuhvatiti granične vrijednosti za onečišćujuće tvari i uzeti u obzir sve moguće štetne učinke tvari ili predmeta na okoliš.

2. Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, a koje se odnose na donošenje kriterija utvrđenih u stavku 1. i određuju vrstu otpada na koji se ti kriteriji odnose, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2. Posebne kriterije za prestanak statusa otpada, između ostalih, potrebno je uzeti u obzir barem za skupine materijala, papir, staklo, metal, gume i tekstil.

3. Otpad koji prestaje biti otpad u skladu sa stavicima 1. i 2. prestaje biti otpad i u smislu ciljeva oporabe i recikliranja utvrđenih u direktivama 94/62/EZ, 2000/53/EZ, 2002/96/EZ i 2006/66/EZ i drugom relevantnom zakonodavstvu Zajednice ako su zadovoljeni uvjeti koje to zakonodavstvo propisuje u pogledu recikliranja ili oporabe.

▼B

4. Ako kriteriji prema postupku utvrđenom u stavcima 1. i 2. nisu utvrđeni na razini Zajednice, države članice mogu u svakom pojedinačnom slučaju donijeti odluku je li određeni otpad prestao biti otpad uzimajući u obzir važeću sudsku praksu. O svojim odlukama obavješćuju Komisiju u skladu s Direktivom 98/34/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih normi i propisa te pravila o uslugama informacijskog društva ⁽¹⁾ kada je tako propisano tom Direktivom.

*Članak 7.***Popis otpada**

1. Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, a koji se odnose na ažuriranje popisa otpada uspostavljenog Odlukom 2000/532/EZ donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2. Popis otpada obuhvaća opasni otpad, a pri uvrštenju otpada na popis uzimaju se u obzir podrijetlo i sastav otpada i, prema potrebi, granične vrijednosti koncentracija opasnih tvari. Popis otpada je obvezujući u pogledu određivanja otpada koji treba smatrati opasnim otpadom. Uvrštenje neke tvari ili predmeta na popis ne znači da je ta tvar ili predmet otpad u svim okolnostima. Tvar ili predmet smatrat će se otpadom samo ako je primjenjiva definicija iz točke 1. članka 3.

2. Otpad koji se na popisu otpada ne pojavljuje kao opasan država članica može smatrati opasnim otpadom ako pokazuje jednu ili više svojstava navedenih u Prilogu III. Država članica o takvim slučajevima izvješćuje Komisiju bez odlaganja. Unosi ih u izvješće predviđeno člankom 37. stavkom 1. i dostavlja Komisiji sve relevantne podatke. Popis treba preispitati u svjetlu primljenih obavijesti kako bi se donijela odluka o tome je li ga potrebno prilagoditi.

3. Ako država članica može dokazati da određeni otpad koji se pojavljuje na popisu opasnog otpada ne pokazuje neko od svojstava navedenih u Prilogu III., ona takav otpad može smatrati neopasnim otpadom. Država članica dužna je izvijestiti Komisiju o takvim slučajevima bez odlaganja i dostaviti Komisiji sve relevantne podatke. Popis treba preispitati u svjetlu primljenih obavijesti kako bi se donijela odluka o tome je li ga potrebno prilagoditi.

4. Ponovna klasifikacija opasnog otpada u neopasan otpad ne može biti rezultat razrjeđivanja ili miješanja otpada s ciljem snižavanja početnih koncentracija opasnih tvari na razinu ispod kritičnih vrijednosti na temelju kojih se za otpad utvrđuje da je opasan.

5. Mjere namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, a koji se odnose na preispitivanje popisa, kako bi se donijela odluka o tome je li ga potrebno prilagoditi prema stavcima 2. i 3., donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

⁽¹⁾ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

▼B

6. Države članice mogu smatrati otpad neopasnim otpadom u skladu s popisom otpada koji se spominje u stavku 1.

7. Komisija osigurava da se pri izradi i preispitivanju tog popisa poštuju, prema potrebi, načela jasnoće, sveobuhvatnosti i dostupnosti za korisnike, a posebno za mala i srednja poduzeća (SME).

POGLAVLJE II.

OPĆI ZAHTJEVI

*Članak 8.***Proširena odgovornost proizvođača**

1. Kako bi se ojačala ponovna uporaba i sprečavanje, recikliranje i drugi načini uporabe otpada, države članice mogu donijeti zakonodavne i druge mjere kojima će osigurati da svaka fizička ili pravna osoba koja profesionalno razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje ili uvozi proizvode (proizvođač proizvoda) bude obuhvaćena režimom proširene odgovornosti proizvođača.

Te mjere mogu obuhvaćati prihvaćanje povrata proizvoda ili otpada koji preostaje nakon uporabe tih proizvoda, kao i naknadno gospodarenje otpadom i financijsku odgovornost za te aktivnosti. Te mjere mogu obuhvatiti obvezu pružanja javno dostupnih informacija o tome u kojoj je mjeri proizvod pogodan za ponovnu uporabu ili recikliranje.

2. Države članice mogu poduzeti odgovarajuće mjere kako bi potakle razvoj proizvoda koji umanjuju učinak proizvoda na okoliš i proizvodnju otpada u tijeku proizvodnje i daljnje uporabe proizvoda te kako bi osigurale da se uporaba i zbrinjavanje proizvoda koji su postali otpad provode u skladu s člancima 4. i 13.

Takvim se mjerama, među ostalim, mogu poticati razvoj, proizvodnja i marketing proizvoda koji su pogodni za višekratnu upotrebu, koji su tehnički trajni, a kad postanu otpad, pogodni su za pravilnu i sigurnu uporabu i zbrinjavanje na način prihvatljiv za okoliš.

3. Kad primjenjuju proširenu odgovornost proizvođača, države članice uzimaju u obzir tehničku provedivost i gospodarsku održivost i ukupne učinke na okoliš, zdravlje ljudi i društvo, poštujući nužnost osiguravanja dobrog funkcioniranja unutarnjeg tržišta.

4. Proširena odgovornost proizvođača primjenjuje se ne dovodeći u pitanje odgovornost za gospodarenje otpadom kako se predviđa člankom 15. stavkom 1. i ne dovodeći u pitanje postojeće zakonodavstvo o posebnim tijekovima otpada i posebnim proizvodima.

Članak 9.

Sprečavanje nastanka otpada

Nakon savjetovanja s dionicima, Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću sljedeća izvješća uz koja prema potrebi prilaže prijedloge mjera kojima podupire aktivnosti sprečavanja i provedbu programa sprečavanja nastanka otpada iz članka 29., a koja obuhvaćaju:

- (a) do kraja 2011., izradu privremenog izvješća o razvoju proizvodnje otpada i opsegu sprečavanja nastanka otpada, uključujući utvrđivanje smjernica razvoja ekoloških proizvoda koje nastoje riješiti kako proizvodnju otpada, tako i pitanje prisutnosti opasnih tvari u otpadu, s ciljem promicanja tehnologija usmjerenih na trajnost proizvoda, pogodnosti za ponovnu uporabu i recikliranje;
- (b) do kraja 2011., utvrđivanje akcijskog plana za daljnje mjere potpore na europskoj razini, posebno s ciljem promjene postojećih obrazaca potrošnje;
- (c) do kraja 2014., utvrđivanje ciljeva sprečavanja nastanka otpada i odvajanja otpada do 2020., na temelju najbolje dostupne prakse uključujući, ako je potrebno, reviziju pokazatelja koji se spominju u članku 29. stavku 4.

Članak 10.

Oporaba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se otpad podvrgava postupcima oporabe, u skladu s člancima 4. i 13.
2. Kad je to potrebno kako bi se poštovala odredba stavka 1. te kako bi se olakšala ili unaprijedila oporaba, otpad treba skupljati odvojeno ako je to praktično u tehničkom i ekonomskom smislu i sa stajališta okoliša i ne smije se miješati se s drugim otpadom ili drugim materijalom različitih svojstava.

Članak 11.

Ponovna uporaba i recikliranje

1. Države članice prema potrebi poduzimaju mjere kako bi promicale ponovnu uporabu proizvoda i aktivnosti na pripremi za ponovnu uporabu, posebno potičući uspostavljanje i potporu mreža za ponovnu uporabu i popravak, primjenu ekonomskih instrumenata, kriterija za nabavu, kvantitativnih ciljeva ili druge mjere.

Države članice poduzimaju mjere kako bi promicale visoku kvalitetu recikliranja i radi toga uvode odvojeno skupljanje otpada kad je to praktično u tehničkom i ekonomskom smislu kao i sa stajališta okoliša i potrebno kako bi se zadovoljile neophodni standardi kvalitete propisani za relevantne sektore recikliranja.

Podložno članku 10. stavku 2., do 2015. je godine odvojeno skupljanje potrebno uvesti barem za sljedeće materijale: papir, metal, plastika i staklo.

▼B

2. Kako bi se uskladile s ciljevima ove Direktive i približile europskom društvu koje reciklira svoj otpad uz visoku razinu iskoristivosti resursa, države članice poduzimaju potrebne mjere namijenjene za ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- (a) do 2020. godine, pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje otpadnih materijala kao što su barem papir, metal, plastika i staklo iz kućanstava, a po mogućnosti i iz drugih izvora do mjere u kojoj su ti tijekom otpada slični otpadu iz kućanstava treba povećati na minimalno 50 % cjelokupne mase;
- (b) do 2020. godine, pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe, uključujući postupke nasipavanja u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevinskog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 na listi otpada, treba povećati na minimalno 70 % mase otpada.

3. Komisija utvrđuje iscrpna pravila primjene i metoda izračuna za provjeru usklađenosti sa ciljevima utvrđenim u stavku 2. ovog članka, uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2002. o statističkim podacima o otpadu ⁽¹⁾. U ta se pravila mogu uključiti prijelazna razdoblja za države članice koje su 2008. godine reciklirale manje od 5 % u bilo kojoj od kategorija otpada navedenih u stavku 2. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2. ove Direktive.

4. Najkasnije do 31. prosinca 2014. Komisija preispituje mjere i ciljeve navedene u stavku 2. radi jačanja postojećih ciljeva ako je to potrebno i eventualnog postavljanja ciljeva za druge tijekom otpada. Izvješće Komisije, kojem se prema potrebi prilaže prijedlog, dostavlja se Europskom parlamentu i Vijeću. U tom izvješću Komisija uzima u obzir sve relevantne okolišne, ekonomske i socijalne učinke postavljanja ciljeva.

5. Svake tri godine, u skladu s člankom 37., države članice izvješćuju Komisiju o svojim uspjesima obzirom na postizanje tih ciljeva. Ako ciljevi nisu postignuti, u izvješću potrebno je navesti razloge neuspjeha i mjere koje država članica namjerava poduzeti kako bi te ciljeve ispunila.

*Članak 12.***Zbrinjavanje**

Države članice osiguravaju da se, ako uporaba prema članku 10. stavku 1. nije poduzeta, otpad podvrgava postupcima sigurnog zbrinjavanja koji ispunjavaju uvjete iz odredaba članka 13. o zaštiti zdravlja ljudi i okoliša.

⁽¹⁾ SL L 332, 9.12.2002., str. 1.

*Članak 13.***Zaštita zdravlja ljudi i okoliša**

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se gospodarenje otpadom provodi na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi, ne šteti okolišu, a posebno:

- (a) ne ugrožava voda, zrak, tlo, biljke ili životinje;
- (b) ne uzrokuju neugodnosti u pogledu buke ili neugodnih mirisa; i
- (c) bez štetnih utjecaja na krajolik ili mjesta od posebnog interesa.

*Članak 14.***Troškovi**

1. U skladu s načelom „onečišćivač plaća”, troškove gospodarenja otpadom snosi izvorni proizvođač otpada ili trenutni odnosno prethodni posjednici otpada.

2. Države članice mogu odlučiti da troškove gospodarenja otpadom treba djelomično ili u cijelosti snositi proizvođač proizvoda od kojega otpad potječe a da distributeri tog proizvoda mogu sudjelovati u pokriću tih troškova.

POGLAVLJE III.

GOSPODARENJE OTPADOM*Članak 15.***Odgovornost za gospodarenje otpadom**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaki izvorni proizvođač ili drugi posjednik otpada, otpad obrađuje sam ili da obradu povjeri trgovcu ili ustanovi ili poduzeću koje obavlja postupke obrade otpada ili privatnom odnosno javnom skupljaču otpada u skladu s člancima 4. i 13.

2. Ako se otpad radi prethodne obrade, prevozi od izvornog proizvođača ili posjednika do neke od fizičkih ili pravnih osoba spomenutih u stavku 1. općenito je pravilo da time ne prestaje odgovornost za obavljanje postupka potpune oporabe ili zbrinjavanja.

Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 1013/2006, države članice mogu odrediti uvjete odgovornosti i odlučiti u kojim slučajevima izvorni proizvođač zadržava odgovornost za cijeli lanac obrade, a u kojima se odgovornost može podijeliti na proizvođača i posjednika ili prenijeti na sudionike u lancu obrade.

3. Države članice mogu donijeti odluku, u skladu s člankom 8., da odgovornost za organizaciju gospodarenja otpadom djelomično ili u cijelosti treba snositi proizvođač proizvoda od kojeg otpad potječe a da distributeri toga proizvoda mogu dijeliti tu odgovornost.

▼B

4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da ustanove ili poduzeća koja na njihovom teritoriju skupljaju ili prevoze otpad na profesionalnoj osnovi, skupljeni i prevezeni otpad isporučuju odgovarajućim postrojenjima za obradu uz poštovanje odredbi članka 13.

*Članak 16.***Načela samodostatnosti i blizine**

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, u suradnji s drugim državama članicama kad je to potrebno ili se preporuča, kako bi uspostavile integriranu i odgovarajuću mrežu postrojenja za zbrinjavanje otpada i postrojenja za uporabu miješanog komunalnog otpada skupljenog iz kućanstava, uključujući slučajeve kad tako skupljeni otpad obuhvaća otpad koji potječe i od drugih proizvođača, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike.

Iznimno od odredaba Uredbe (EZ) br. 1013/2006, države članice mogu, kako bi zaštitile svoju mrežu, ograničiti ulazne pošiljke otpada namijenjene spaljivanju, koje se klasificiraju kao postupci uporabe, ako je utvrđeno da bi zbog takvih pošiljki nacionalni otpad bilo potrebno zbrinuti ili obraditi na način koji nije u skladu s njihovim planovima gospodarenja otpadom. Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci. Države članice također mogu ograničiti i izlazne pošiljke otpada iz razloga utjecaja na okoliš, kako se navodi u Uredbi (EZ) br. 1013/2006.

2. Mreža je osmišljena tako da se Zajednici u cjelini omogući samodostatnost u zbrinjavanju, jednako kao i u uporabi otpada spomenutog u stavku 1. te da se državama članicama omogući pojedinačno približavanje tom ciljem, uzimajući u obzir geografske uvjete ili potrebu za specijaliziranim postrojenjima za određene vrste otpada.

3. Mreža omogućuje zbrinjavanje ili uporabu otpada spomenutog u stavku 1. u jednom od najbližih odgovarajućih postrojenja, najprimjernijim metodama i tehnologijama, kako bi se osigurala visoka razina zaštite okoliša i javnog zdravlja.

4. Načela blizine i samodostatnosti ne znače da svaka država članica mora na svojem teritoriju posjedovati cjelokupnu opremu za konačnu uporabu.

*Članak 17.***Nadzor opasnog otpada**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se proizvodnja, skupljanje i prijevoz opasnog otpada, kao i njegovo skladištenje i obrada, obavlja u uvjetima koji osiguravaju zaštitu okoliša i zdravlja ljudi, čime omogućuju poštovanje odredaba članka 13., uključujući mjere kojima se osigurava sljedivost od proizvodnje do krajnjeg odredišta kao i nadzor opasnog otpada, čime omogućuju poštovanje zahtjeva iz članaka 35. i 36.

▼B*Članak 18.***Zabrana miješanja opasnog otpada**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se opasni otpad ne miješa s ostalim kategorijama opasnog otpada ni s drugim otpadom, tvarima ili materijalima. Miješanje obuhvaća razrjeđivanje opasnih tvari.
2. Iznimno od odredaba stavka 1., države članice mogu dozvoliti miješanje pod uvjetom da:
 - (a) se postupak miješanja obavlja u ustanovi ili poduzeću koje je za to dobilo dozvolu u skladu s člankom 23.;
 - (b) se poštuju odredbe članka 13. i da ne dolazi do povećanja štetnog učinka gospodarenja otpadom na zdravlje ljudi i okoliš; i
 - (c) da je postupak miješanja u skladu s najboljim raspoloživim tehnikama.
3. Ako se opasan otpad miješa na način protivan stavku 1., postupak odvajanja potrebno je provesti, kad je to moguće i potrebno, podložno kriterijima tehničke i ekonomske provedivosti, kako bi se poštovale odredbe članka 13.

*Članak 19.***Označivanje opasnog otpada**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se tijekom skupljanja, prijevoza i privremenog skladištenja opasan otpad pakira i označava u skladu s važećim međunarodnim normama i normama Zajednice.
2. Kad se opasan otpad prevozi unutar države članice, uvijek ga prati identifikacijska isprava, koja može biti u elektroničkom obliku, a koja sadrži odgovarajuće podatke navedene u Prilogu I.B Uredbi (EZ) br. 1013/2006.

*Članak 20.***Opasni otpad nastao u kućanstvima**

Članci 17., 18., 19. i 35. ne primjenjuju se na miješani otpad nastao u kućanstvima.

Članci 19. i 35. ne primjenjuju se na odvojeno skupljeni opasni otpad iz kućanstava dok ih ne preuzme ustanova ili poduzeće u svrhu skupljanja, zbrinjavanja ili uporabe, koje je dobilo dozvolu ili je registrirano u skladu s člancima 23. odnosno 26.

*Članak 21.***Otpadna ulja**

1. Ne dovodeći u pitanje obveze koje se odnose na gospodarenje opasnim otpadom predviđene člancima 18. i 19., države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se:
 - (a) otpadna ulja odvojeno skupljaju, kad je to tehnički provedivo;

▼B

- (b) s otpadnim uljima postupa u skladu s člancima 4. i 13.;
- (c) kad je to tehnički i ekonomski održivo, ne miješaju otpadna ulja različitih karakteristika i da se otpadna ulja ne miješaju s drugim vrstama otpada ili tvarima, ako to miješanje sprečava njihovu obradu.

2. Radi odvojenog skupljanja otpadnih ulja i njihove pravilne obrade, države članice mogu u skladu sa svojim nacionalnim propisima primijeniti dodatne mjere, primjerice tehničke zahtjeve, odgovornost proizvođača, ekonomske instrumente ili dogovore na dobrovoljnoj osnovi.

3. Ako otpadna ulja prema nacionalnom zakonodavstvu podliježu zahtjevima regeneracije, države članice mogu propisati da je takva otpadna ulja potrebno regenerirati ako je to tehnički provedivo, a kad se primjenjuju članci 11. odnosno 12. Uredbe (EZ) br. 1013/2006, mogu ograničiti prekogranične pošiljke otpadnih ulja sa svojeg teritorija do postrojenja za spaljivanje ili suspaljivanje kako bi dali prioritet regeneraciji otpadnih ulja.

*Članak 22.***Biootpad**

U skladu s člancima 4. i 13. države članice, prema potrebi, poduzimaju mjere kako bi poticale:

- (a) odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja i digestije biootpada;
- (b) obradu biootpada na način kojim se zadovoljava visoka razina zaštite okoliša;
- (c) uporabu materijala proizvedenih iz biootpada koji su sigurni za okoliš.

Komisija procjenjuje gospodarenje biootpadom s ciljem dostave prijedloga kad je to potrebno. U procjeni preispituje mogućnost utvrđivanja minimalnih zahtjeva za gospodarenje biootpadom i kriterija kvalitete za kompost i digestat iz biootpada, kojima bi se jamčila visoka razina zaštite zdravlja ljudi i okoliša.

POGLAVLJE IV.

DOZVOLE I REGISTRACIJA*Članak 23.***Izdavanje dozvola**

1. Države članice propisuju da svaka ustanova ili poduzeće koje namjerava obrađivati otpad mora ishoditi dozvolu nadležnog tijela.

Te dozvole minimalno trebaju sadržavati sljedeće:

- (a) vrste i količine otpada koji se smije obrađivati;

▼B

- (b) tehničke i sve druge bitne uvjete za rad na dotičnoj lokaciji za svaki pojedini postupak koji se odobrava;
 - (c) mjere sigurnosti i predostrožnosti koje je potrebno poduzeti;
 - (d) metoda koja se primjenjuje pri svakoj vrsti postupaka;
 - (e) postupci nadzora i kontrole prema potrebi;
 - (f) odredbe o zatvaranju i kasnijem održavanju, prema potrebi.
2. Dozvole se izdaju na određeno razdoblje i mogu se obnavljati.
3. Ako nadležno tijelo smatra da metoda obrade koja se namjerava primijeniti nije prihvatljiva sa stajališta zaštite okoliša, posebno ako metoda nije u skladu s člankom 13., ono odbija izdati dozvolu.
4. Svaka dozvola koja obuhvaća spaljivanje i suspaljivanje uz energetske oporabu podliježe uvjetu da energetska oporaba mora zadovoljavati visoku razinu energetske učinkovitosti.
5. Pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti ovog članka, svaka dozvola izdana u skladu s drugim nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice može se kombinirati s dozvolom propisanom u stavku 1. kako bi se dobila jedinstvena dozvola, kad se time izbjegava nepotrebno dupliciranje podataka i rada operatera ili nadležnog tijela.

*Članak 24.***Izuzeća od obveze ishoda dozvole**

Države članice mogu od zahtjeva predviđenih člankom 23. stavkom 1. izuzeti ustanove i poduzeća za sljedeće postupke:

- (a) zbrinjavanje vlastitog neopasnog otpada na mjestu nastanka ili
- (b) uporabu otpada.

*Članak 25.***Uvjeti kojima podliježu izuzeća**

1. Kad država članica želi dozvoliti izuzeća, kako se predviđa člankom 24., u pogledu svake pojedine vrste aktivnosti donosi opća pravila u kojima navodi vrste i količine otpada koje mogu biti obuhvaćene izuzećem i metodu obrade koja će se primijeniti.

Ta pravila donosi na način kojim osigurava da se otpad obrađuje u skladu s člankom 13. U slučaju postupaka zbrinjavanja spomenutih u točki (a) članka 24., u tim se pravilima uzimaju u obzir najbolje raspoložive tehnike.

▼B

2. Osim općih pravila predviđenih u stavku 1., države članice utvrđuju i posebne uvjete za izuzeća koja se odnose na opasni otpad, uključujući vrstu i postupak, kao i svaki drugi potreban zahtjev za obavljanje različitih oblika uporabe i, ako je to relevantno, granične vrijednosti sadržaja opasnih tvari u otpadu, kao i granične vrijednosti emisija.

3. Države članice obavješćuju Komisiju o općim pravilima donesenim u skladu sa staccima 1. i 2.

*Članak 26.***Registracija**

Kad sljedeći slučajevi ne podliježu obvezi ishodenja dozvole, države članice dužne su osigurati da nadležno tijelo vodi očevidnik:

- (a) ustanova ili poduzeća koje se skupljanjem ili prijevozom otpada bave na profesionalnoj osnovi;
- (b) trgovaca odnosno posrednika; i
- (c) ustanova ili poduzeća koje podliježu izuzećima od obveze ishodenja dozvole u skladu s člankom 24.

Kad je to moguće, postojeća evidencija koju vodi nadležno tijelo koristi se kako bi se dobili relevantni podaci za taj postupak registracije i tako smanjilo administrativno opterećenje.

*Članak 27.***Minimalne norme**

1. Minimalne tehničke norme za postupke obrade za koje se propisuje dozvola u skladu s člankom 23. mogu se donijeti ako je dokazano da bi te minimalne norme bile korisne u smislu zaštite zdravlja ljudi i okoliša. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

2. Te minimalne norme obuhvaćaju samo one postupke obrade otpada koji nisu obuhvaćeni Direktivom 96/61/EZ ili nije prikladno da budu obuhvaćeni tom Direktivom.

3. Te minimalne norme:

- (a) usmjerene su na glavne učinke postupaka obrade otpada na okoliš;
- (b) osiguravaju obradu otpada u skladu s člankom 13.;
- (c) uzimaju u obzir najbolje raspoložive tehnike;
- (d) prema potrebi, uključuju elemente u pogledu kvalitete obrade i zahtjeve u pogledu tehnološkog postupka.

▼B

4. Minimalne norme za aktivnosti za koje je propisana registracija u skladu s točkama (a) i (b) članka 26. donose se ako je dokazano da bi te minimalne norme, uključujući elemente koji se odnose na tehničke kvalifikacije skupljača, prijevoznika, trgovaca ili posrednika, bile korisne u smislu zaštite zdravlja ljudi i okoliša ili kako bi se izbjeglo stvaranje poremećaja na unutarnjem tržištu.

Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

POGLAVLJE V.

PLANOVI I PROGRAMI*Članak 28.***Planovi gospodarenja otpadom**

1. Države članice osiguravaju da njihova nadležna tijela izrade jedan ili više planova gospodarenja otpadom, u skladu s člancima 1., 4., 13., i 16.

Ti planovi pojedinačno ili zajedno obuhvaćaju cijelo područje dotične države članice u geografskom smislu.

2. U planovima gospodarenja otpadom navodi se analiza postojećeg stanja gospodarenja otpadom u dotičnoj geografskoj cjelini i mjere koje je potrebno poduzeti kako bi se osigurali najbolji uvjeti za pripremanje otpada za ponovnu uporabu, recikliranje, oporabu i zbrinjavanje na način prihvatljiv za okoliš i procjene na koji će način plan doprinijeti provedbi ciljeva i odredaba ove Direktive.

3. Plan gospodarenja otpadom prema potrebi i uzimajući u obzir geografsku razinu i površinu područja, obuhvaćenog planom treba sadržavati:

- (a) vrstu, količinu i podrijetlo otpada proizvedenog unutar tog područja, otpada za koji postoji vjerojatnost da će se otpremati iz nacionalnog teritorija ili na nacionalni teritorij i procjenu razvoja tijekom otpada u budućnosti;
- (b) postojeće sustave za skupljanje otpada i velika postrojenja za zbrinjavanje i oporabu otpada, uključujući sve posebne programe za otpadna ulja, opasan otpad ili tijekom otpada koje Zajednica rješava posebnim zakonodavstvom;
- (c) procjenu potrebe uvođenja novih sustava skupljanja, zatvaranja postojećih postrojenja za otpad, potrebe za dodatnom infrastrukturom u postrojenjima za obradu otpada u skladu s člankom 16., i prema potrebi, povezanih ulaganja;
- (d) dostatne podatke o kriterijima za određivanje lokacija i kapaciteta budućih postrojenja za zbrinjavanje ili velikih postrojenja za oporabu, prema potrebi;

▼B

(e) opća pravila gospodarenja otpadom, uključujući planirane tehnologije i metode gospodarenja otpadom, ili pravila za otpad koji predstavlja posebne probleme u gospodarenju.

4. Uzimajući u obzir geografsku razinu i površinu planom obuhvaćenog područja, plan gospodarenja otpadom može sadržavati:

(a) organizacijske aspekte gospodarenja otpadom, uključujući opis raspodjele odgovornosti između javnih i privatnih subjekata koje se bave gospodarenjem otpadom;

(b) procjenu korisnosti i prikladnosti uporabe ekonomskih i drugih instrumenata u rješavanju različitih problema vezanih za otpad, uzimajući u obzir potrebu da se održi nesmetano funkcioniranje unutarnjeg tržišta;

(c) primjenu kampanja za podizanje svijesti i pružanje informacija namijenjenih široj javnosti ili posebnoj skupini potrošača;

(d) stare onečišćene lokacije za zbrinjavanje otpada i mjere za njihovu sanaciju.

5. Planovi gospodarenja otpadom moraju zadovoljavati zahtjeve u pogledu planiranja otpada utvrđene u članku 14. Direktive 94/62/EZ i strategiju za provedbu smanjenja količina biorazgradivog otpada koje se odlažu na odlagalištima spomenutih u članku 5. Direktive 1999/31/EZ.

Članak 29.

Programi za sprečavanje nastanka otpada

1. U skladu s člancima 1. i 4., države članice utvrđuju programe za sprečavanje nastanka otpada najkasnije do 12. prosinca 2013.

Ti se programi integriraju u planove gospodarenja otpadom predviđene člankom 28. ili u programe drugih politika o zaštiti okoliša ili funkcioniraju kao samostalni programi. Za svaki takav program integriran u plan gospodarenja otpadom ili druge programe treba jasno utvrditi mjere sprečavanja nastanka otpada.

2. U programima predviđenim u stavku 1. potrebno je navesti ciljeve sprečavanja nastanka otpada. Države članice trebaju opisati postojeće mjere za sprečavanje i vrednovati korisnost primjera mjera navedenih u Prilogu IV. ili druge primjerene mjere.

Ti se ciljevi i mjere donose kako bi se prekinula veza između gospodarskog rasta i učinaka na okoliš u vezi s proizvodnjom otpada.

▼B

3. Za donesene mjere sprečavanja nastanka otpada države članice određuju odgovarajuća posebna kvalitativna i kvantitativna mjerila s ciljem praćenja i procjene napretka postignutog primjenom mjera, a u istu svrhu mogu odrediti i posebne kvalitativne i kvantitativne ciljeve i pokazatelje, osim onih navedenih u stavku 4.

4. Pokazatelji primjene mjera za sprečavanje nastanka otpada mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 39. stavka 3.

5. Komisija uspostavlja sustav za razmjenu informacija o najboljoj praksi s obzirom na sprečavanje nastanka otpada i izrađuje smjernice kako bi državama članicama pomogla u izradi tih programa.

*Članak 30.***Vrednovanje i preispitivanje planova i programa**

1. Države članice osiguravaju da se planovi gospodarenja otpadom i programi sprečavanja nastanka otpada vrednuju najmanje svake šeste godine i, prema potrebi, revidiraju, ako je to relevantno, u skladu s člancima 9. i 11.

2. Europska agencija za okoliš pozvana je da u svoje godišnje izvješće uvrsti preispitivanje napretka postignutog u izradi i provedbi programa sprečavanja nastanka otpada.

*Članak 31.***Sudjelovanje javnosti**

Države članice osiguravaju da relevantni dionici, nadležna tijela i šira javnost imaju priliku sudjelovati u izradi planova gospodarenja otpadom i programa sprečavanja nastanka otpada, i imaju pristup programima nakon dovršetka njihove izrade, u skladu s Direktivom 2003/35/EZ ili, ako je relevantna, Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš⁽¹⁾. One postavljaju planove i programe na javno dostupne internetske stranice.

*Članak 32.***Suradnja**

Države članice prema potrebi surađuju s drugim zainteresiranim državama članicama i Komisijom kako bi sastavile planove gospodarenja otpadom i programe sprečavanja nastanka otpada u skladu s člancima 28. i 29.

*Članak 33.***Informacije koje se dostavljaju Komisiji**

1. Kada su doneseni, države članice obavješćuju Komisiju o planovima gospodarenja otpadom i programima sprečavanja nastanka otpada spomenutim u člancima 28. i 29., kao i o značajnim revizijama planova i programa.

⁽¹⁾ OJ L 197, 21.7.2001., str. 30.

▼ B

2. Format za obavješćivanje o podacima o donošenju i naknadnim revizijama tih planova i programa donosi se u skladu s regulatornim postupkom spomenutim u članku 39. stavku 3.

POGLAVLJE VI.

INSPEKCIJE I EVIDENCIJA*Članak 34.***Inspekcije**

1. Ustanove ili poduzeća koja obavljaju postupke obrade otpada, ustanove ili poduzeća koja otpad skupljaju ili prevoze na profesionalnoj osnovi, posrednici i trgovci, te ustanove ili poduzeća koja proizvode opasan otpad podliježu odgovarajućim periodičnim inspekcijama nadležnih tijela.

2. Inspekcijski nadzor operacija skupljanja i prijevoza obuhvaća podrijetlo, vrstu, količinu i odredište skupljenog i prevezenog otpada.

3. Države članice mogu voditi evidenciju registracija dodijeljenih u okviru Programa Zajednice za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (Program EMAS), posebno s obzirom na učestalost i opseg inspekcija.

*Članak 35.***Vođenje evidencije**

1. Ustanove ili poduzeća koja se spominju u članku 23. stavku 1., proizvođači opasnog otpada i ustanove odnosno poduzeća koja skupljaju ili prevoze opasan otpad na profesionalnoj osnovi ili djeluju kao trgovci i posrednici opasnog otpada kronološki vode evidenciju količina, vrsta i podrijetla otpada, i ako je to relevantno, odredišta, učestalosti skupljanja, načina prijevoza i metode predviđene za obradu otpada, a na zahtjev te informacije stavljaju na raspolaganje nadležnim tijelima.

2. Za opasan otpad evidencija se čuva najmanje tri godine, osim u slučaju ustanova, odnosno poduzeća koja prevoze opasan otpad koji takve evidencije moraju čuvati najmanje 12 mjeseci.

Pisani dokazi da su postupci gospodarenja obavljani dostavljaju se na zahtjev nadležnih tijela ili prethodnog posjednika.

3. Države članice mogu propisati da proizvođači neopasnog otpada moraju poštovati stavke 1. i 2.

*Članak 36.***Provedba i sankcije**

1. Države članice mogu poduzeti potrebne mjere radi zabrane ostavljanja (odbacivanja) i divljeg odlaganja otpada te nekontroliranoga gospodarenja otpadom.

▼B

2. Države članice utvrđuju odredbe o sankcijama za kršenje odredaba ove Direktive i poduzimaju sve mjere potrebne kako bi osigurale da se sankcije primjenjuju. Sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 37.***Izješćivanje i preispitivanje**

1. Države članice izvješćuju Komisiju o provedbi ove Direktive svake tri godine, dostavljajući sektorsko izvješće u elektroničkom obliku. To izvješće sadrži i informacije o gospodarenju otpadnim uljima i o napretku postignutom u provedbi programa sprečavanja nastanka otpada i, prema potrebi, informacije o mjerama predviđenim člankom 8. o proširenoj odgovornosti proizvođača.

Izvješće se sastavlja na temelju upitnika ili pregleda koji izrađuje Komisija u skladu s postupkom koji se spominje u članku 6. Direktive Vijeća 91/692/EEZ od 23. prosinca 1991. o standardiziranju i racionaliziranju izvješća o provedbi određenih direktiva koja se odnose na okoliš⁽¹⁾. Izvješće se dostavlja Komisiji u roku od devet mjeseci nakon isteka trogodišnjeg razdoblja koje obuhvaća.

2. Komisija taj upitnik ili pregled dostavlja državama članicama šest mjeseci prije početka razdoblja obuhvaćenog sektorskim izvješćem.

3. Komisija objavljuje izvješće o provedbi ove Direktive u roku od devet mjeseci od primitka sektorskih izvješća od država članica u skladu sa stavkom 1.

4. U prvom izvješću koje se podnosi do 12. prosinca 2014. Komisija preispituje provedbu ove Direktive, uključujući odredbe o energetske učinkovitosti i prema potrebi podnosi prijedlog za reviziju. U izvješću se također procjenjuju postojeći programi, ciljevi i pokazatelji sprečavanja nastanka otpada u državama članicama i preispituje mogućnost programa na razini Zajednice, uključujući sustave odgovornosti proizvođača za određene posebne tjekeve otpada, ciljeve, pokazatelje i mjere koje se odnose na recikliranje, kao i postupke materijalne i energetske uporabe koji mogu doprinijeti učinkovitijem ispunjavanju ciljeva navedenih u člancima 1. i 4.

*Članak 38.***Tumačenje i prilagođavanje tehničkom napretku**

1. Komisija može izraditi smjernice za tumačenje definicija uporabe i zbrinjavanja.

⁽¹⁾ SL L 377, 31.12.1991., str. 48.

▼B

Prema potrebi treba navesti formulu koja se primjenjuje na postrojenja za spaljivanje otpada koja se spominju u Prilogu II., R1. Mogu se uzeti u obzir lokalni klimatski uvjeti, kao što su jačina hladnoće i potreba za grijanjem u mjeri u kojoj oni djeluju na količinu energije koja se tehnički može uporabiti ili proizvesti u obliku električne energije, topline, rashladne energije ili tehnološke pare. Lokalni uvjeti u najudaljenijim regijama kako se prepoznaju u četvrtom podstavku članka 299. stavka 2. Ugovora i teritorijima spomenutim u članku 25. Akta o pristupanju iz 1985. godine također se mogu uzeti u obzir. Ova se mjera, namijenjena izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donosi u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

2. Prilozi se mogu mijenjati u svjetlu znanstvenog i tehničkog napretka. Te se mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, donose u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 39. stavku 2.

*Članak 39.***Postupak Odbora**

1. Komisiji u radu pomaže Odbor.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavak 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir odredbe njezinoga članka 8.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuju se članak 5. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinoga članka 8.

Razdoblje predviđeno člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ utvrđuje se na tri mjeseca.

*Članak 40.***Prijenos**

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s odredbama ove Direktive najkasnije do 12. prosinca 2010.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 41.***Stavljanje izvan snage i prijelazne odredbe**

Direktive 75/439/EEZ, 91/689/EEZ i 2006/12/EZ ovim se stavljaju izvan snage s učinkom od 12. prosinca 2010.

▼B

Međutim, od 12. prosinca 2008. primjenjuje se sljedeće:

(a) članak 10. stavak 4. Direktive 75/439/EEZ zamjenjuje se sljedećim:

„4. Referentnu mjernu metodu za određivanje sadržaja polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila (PCB/PCT) u otpadnim uljima određuje Komisija. Ta mjera, koja je namijenjena izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donosi se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4. Direktive 2006/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu (*).

(*) SL L 114, 27.4.2006., str. 9.”;

(b) Direktiva 91/689/EEZ mijenja se kako slijedi:

i. članak 1. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. U smislu ove Direktive ‚opasan otpad‘ znači:

- otpad klasificiran kao opasan otpad koji se nalazi na popisu uspostavljenom Odlukom Komisije 2000/532/EZ (*) na temelju priloga I. i II. ovoj Direktivi. Taj otpad mora imati jedno ili više svojstava navedenih u Prilogu III. Pri uvrštavanju u popis uzimaju se u obzir podrijetlo i sastav otpada i, prema potrebi, granične vrijednosti koncentracije. Taj se popis periodično preispituje i prema potrebi revidira. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4. Direktive 2006/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o otpadu (**),
- svaki drugi otpad za koji država članica smatra da pokazuje bilo koje od svojstava navedenih u Prilogu III. Ti se slučajevi prijavljuju Komisiji i preispituju s ciljem prilagodavanja popisa. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4. Direktive 2006/12/EZ.

(*) SL L 226, 6.9.2000., str. 3.

(**) SL L 114, 27.4.2006., str. 9.”;

ii. članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Mjere potrebne za prilagodavanje Priloga ovoj Direktivi znanstvenom i tehničkom napretku i revidiranje popisa otpada koji se spominje u članku 1. stavku 4., koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, između ostalog dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4. Direktive 2006/12/EZ.”;

▼B

(c) Direktiva 2006/12/EZ mijenja se kako slijedi:

i. članak 1. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U smislu stavka 1. točke (a) primjenjuje se Odluka Komisije 2000/532/EZ (*) koja sadrži popis otpada koji pripada kategorijama navedenim u Prilogu I. ovoj Direktivi. Taj se popis periodično preispituje i prema potrebi revidira. Te mjere, koje su namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni, dopunjujući je, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4.

(*) SL L 226, 6.9.2000., str. 3.”;

ii. članak 17. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 17.

Mjere potrebne za prilagođavanje Priloga znanstvenom i tehničkom napretku namijenjene izmjeni elemenata ove Direktive koji nisu ključni donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom koji se spominje u članku 18. stavku 4.”;

iii. članak 18. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.”.

Upućivanje na Direktive stavljene izvan snage smatra se upućivanjem na ovu Direktivu i treba se tumačiti u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

Članak 42.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 43.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

*PRILOG I.***POSTUPCI ZBRINJAVANJA**

- D 1 Odlaganje otpada u ili na tlo (npr. odlagalište itd.)
- D 2 Obrada otpada na ili u tlu (na primjer, biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.),
- D 3 Duboko utiskivanje otpada (na primjer, utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.),
- D 4 Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer, odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.),
- D 5 Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.),
- D 6 Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane,
- D 7 Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno
- D 8 Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom D 1 – D 12
- D 9 Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom D 1 – D 12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.),
- D 10 Spaljivanje otpada na kopnu
- D 11 Spaljivanje otpada na moru (*)
- D 12 Trajno skladištenje otpada (npr. smještanje spremnika u rudnike itd.)
- D 13 Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka D 1 – D 12 (**),
- D 14 Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka D 1 – D 13
- D 15 Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja D 1 – D 14 (osim privremenog skladištenja otpada na lokaciji na kojoj je nastao, prije skupljanja (***)).

(*) Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama.

(**) Ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije zbrinjavanja uključujući prethodnu obradu, primjerice, među ostalim, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka pod brojem D1 do D12.

(***) Privremeno skladištenje znači prethodno skladištenje u skladu s točkom (10.) članka 3.

PRILOG II.

POSTUPCI OPORABE

- R 1 Korištenje otpada uglavnom kao goriva ili drugog načina dobivanja energije (*)
- R 2 Obnavljanje/regeneracija otpadnog otapala
- R 3 Recikliranje/obnavljanje otpadnih organskih tvari koje se ne koriste kao otapala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke pretvorbe) (**)
- R 4 Recikliranje/obnavljanje otpadnih metala i spojeva metala
- R 5 Recikliranje/obnavljanje drugih otpadnih anorganskih materijala (***)
- R 6 Regeneracija otpadnih kiselina ili lužina
- R 7 Oporaba otpadnih sastojaka koji se koriste za smanjivanje onečišćenja
- R 8 Oporaba otpadnih sastojaka iz katalizatora
- R 9 Ponovna prerada otpadnih ulja ili drugi načini ponovne uporabe otpadnih ulja
- R 10 Tretiranje tla otpadom u svrhu poljoprivrednog ili ekološkog poboljšanja
- R 11 Oporaba otpada nastalog bilo kojim postupkom R 1 do R 10
- R 12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka oporabe R 1 do R 11 (****)
- R 13 Skladištenje otpada prije bilo kojeg od postupaka oporabe R 1 do R 12 (osim privremenog skladištenja otpada na lokaciji na kojoj je nastao, prije skupljanja) (*****).

(*) To obuhvaća postrojenja za spaljivanje namijenjena obradi krutog komunalnog otpada samo kad je njihova energetska efikasnost jednaka ili veća od:

— 0,60 za postrojenja u radu i odobrena u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Zajednice prije 1. siječnja 2009.,

— 0,65 za postrojenja koja su odobrena nakon 31. prosinca 2008., primjenom sljedeće formule:

Energetska efikasnost = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$

gdje:

E_p označava godišnju proizvodnju energije kao toplinske energije ili električne energije. Izračunava se tako da se energija u obliku električne energije pomnoži s 2,6, a toplinska energija proizvedena u komercijalne svrhe množi se s 1,1 (GJ/godina)

E_f označava količinu energije koja godišnje ulazi u sustav a dobivena je iz goriva i služi proizvodnji pare (GJ/godina)

E_w označava godišnju količinu energije sadržane u obrađenom otpadu izračunanu primjenom neto kalorične vrijednosti otpada (GJ/godina)

E_i označava godišnju uvezenu količinu energije bez E_w i E_f (GJ/godina)

0,97 je faktor obračuna gubitaka energije zbog pepela na dnu peći i isijavanja. Ova se formula primjenjuje u skladu s referentnim dokumentom o najboljim dostupnim tehnikama za spaljivanje otpada.

(**) To obuhvaća plinifikaciju i pirolizu u kojima se sastojci upotrebljavaju kao kemikalije.

(***) To obuhvaća čišćenje tla koje rezultira oporabom tla i recikliranjem anorganskih građevinskih materijala.

(****) Ako nijedna druga oznaka R nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije oporabe uključujući prethodnu obradu kao što su među ostalim rastavljanje, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje, prepakiranje, odvajanje, stapanje ili miješanje prije podvrgavanja bilo kojim od postupaka pod brojem R1 do R11.

(*****) „Privremeno skladištenje” znači prethodno skladištenje u smislu točke 10. članka 3.

▼ **M1***PRILOG III.***SVOJSTVA OTPADA KOJA GA ČINE OPASNIM**

HP 1 „**Eksplozivno**“: otpad u kojem zbog kemijskih reakcija može doći do proizvodnje plina pri takvim temperaturama i tlaku te takvoj brzini da to može dovesti do štetnih posljedica na okruženje. Obuhvaćeni su pirotehnički otpad, eksplozivan organski peroksidni otpad i eksplozivan samoreagirajući otpad.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane u razrede opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja iz tablice 1., otpad se, prema potrebi i razmjerno, u pogledu oznake HP 1 ocjenjuje u skladu s ispitnim metodama. Ako prisutnost tvari, smjese ili nekog dijela ukazuje na eksplozivnost otpada, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 1.

Tablica 1.: Razred opasnosti, šifre kategorija i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 1:

Razred opasnosti i šifre kategorija	Šifre oznaka upozorenja
Nest. ekspl.	H 200
Ekspl. 1.1	H 201
Ekspl. 1.2	H 202
Ekspl. 1.3	H 203
Ekspl. 1.4	H 204
Samoreag. A	H 240
Organ. peroks. A	
Samoreag. B	H 241
Organ. peroks. B	

HP 2 „**Oksidirajuće**“: otpad koji može, uglavnom s pomoću kisika, izazvati ili pospješiti zapaljenje drugih materijala.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane u razrede opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja iz tablice 2., otpad se, prema potrebi i razmjerno, u pogledu oznake HP 2 ocjenjuje u skladu s ispitnim metodama. Ako prisutnost tvari, smjese ili nekog dijela ukazuje na oksidiranje otpada, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 2.

Tablica 2.: Razred opasnosti i šifre kategorija i šifre oznaka upozorenja radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 2:

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja
Oks. plin 1	H 270
Oks. tekućina 1	H 271
Oks. krutina 1	

▼ **M1**

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja
Oks. tekućina. 2, oks. tekućina 3	H 272
Oks. krutina 2, oks. krutina 3	

HP 3 „Zapaljivo”:

- zapaljiv tekući otpad tekući otpad s plamištem ispod 60 °C ili otpadno plinsko ulje, dizel i laka loživa ulja s plamištem između > 55 °C i ≤ 75 °C;
- zapaljive piroforne tekućine i kruti otpad kruti ili tekući otpad koji se čak i u malim količinama može zapaliti u roku od pet minuta nakon dodira sa zrakom;
- zapaljiv kruti otpad kruti otpad koji je lako zapaljiv ili može izazvati ili pospješiti požar trenjem;
- zapaljiv plinoviti otpad plinoviti otpad koji u dodiru sa zrakom može planuti pri temperaturi od 20 °C i standardnom tlaku od 101,3 kPa;
- otpad koji reagira s vodom otpad koji u dodiru s vodom oslobađa zapaljive plinove u opasnim količinama;
- ostali zapaljiv otpad zapaljivi aerosoli, zapaljiv samozagrijavajući otpad, zapaljivi organski peroksidi i zapaljiv samoreagirajući otpad.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane u jedan od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja iz tablice 3., otpad se, prema potrebi i razmjerno, ocjenjuje u skladu s ispitnim metodama. Ako prisutnost tvari, smjese ili nekog dijela ukazuje na zapaljivost otpada, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 3.

Tablica 3.: Razred opasnosti i šifre kategorija i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 3:

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja
Zapalj. plin 1	H220
Zapalj. plin 2	H221
Aerosol 1	H222
Aerosol 2	H223
Zapalj. tekućina 1	H224
Zapalj. tekućina 2	H225
Zapalj. tekućina 3	H226
Zapalj. krutina 1	H228
Zapalj. krutina 2	

▼ **M1**

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja
Samoreag. CD	H242
Samoreag. EF	
Organ. peroks. CD	
Organ. peroks. F	
Pirof. tekućina 1	H250
Pirof. krutina 1	
Samozagr. 1	H251
Samozagr. 2	H252
Reakc. s vodom 1	H260
Reakc. s vodom 2	H261
Reakc. s vodom 3	

HP 4 „Nadražujuće – kožne iritacije i ozljede oka”: otpad u dodiru s kojim mogu nastati kožne iritacije ili koji može izazvati ozljede oka.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari u koncentracijama iznad granične vrijednosti, a koje su razvrstane u jedan od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja, a koncentracijama su jednake graničnoj vrijednosti ili je premašuju, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 4.

Granična vrijednost koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju u pogledu razreda opasnosti „Nagriz. kožu” 1A (H314), „Nadraž. za kožu” 2 (H315), „Ozlj. oka” 1 (H318) i „Nadraž. oka” 2 (H319) iznosi 1 %.

Ako je zbroj koncentracija svih tvari koje su razvrstane kao „Nagriz. kožu.” 1A (H314) jednak ili premašuje 1 %, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 4.

Ako je zbroj koncentracija svih tvari koje su razvrstane kao H318 jednak ili premašuje 10 %, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 4.

Ako je zbroj koncentracija svih tvari koje su razvrstane kao H315 i H319 jednak ili premašuje 20 %, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 4.

Treba imati na umu da se otpad koji sadržava tvari razvrstane kao H314 („Nagriz. kožu” kategorije 1A, 1B ili 1C) u količinama koje su jednake ili veće od 5 % klasificira kao opasan oznakom HP 8. HP 4 se ne primjenjuje ako je otpad već klasificiran kao HP 8.

HP 5 „Specifična toksičnost za ciljni organ/aspiracijska toksičnost”: otpad koji može izazvati specifičnu toksičnost za ciljni organ uslijed jednokratnog ili ponovljenog izlaganja ili koji može izazvati učinke akutne toksičnosti nakon aspiracije.

▼ **M1**

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane u jedan ili više od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja iz tablice 4., a dosegnuta je ili premašena jedna ili više graničnih vrijednosti koncentracija iz tablice 4., otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 5. Kad su tvari koje su razvrstane u razred specifične toksičnosti za ciljne organe prisutne u otpadu, pojedinačna tvar mora biti prisutna u graničnoj vrijednosti koncentracije ili iznad nje da bi otpad bio klasificiran kao opasan oznakom HP 5.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane kao Aspir. toks. 1, a zbroj tih tvari jednak je graničnoj vrijednosti koncentracija ili je premašuje, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 5 isključivo ako sveukupna kinematička viskoznost (pri 40 °C) ne premašuje 20,5 mm²/s. (1)

Tablica 4.: Razred opasnosti i šifre kategorije i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada i odgovarajuće granične vrijednosti koncentracija radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 5

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja	Granične vrijednosti koncentracija
TCOJ 1	H370	1 %
TCOJ 2	H371	10 %
TCOJ 3	H335	20 %
TCOP 1	H372	1 %
TCOP 2	H373	10 %
Aspir. toks. 1	H304	10 %

HP 6 „Akutna toksičnost”: otpad koji može izazvati učinke akutne toksičnosti nakon oralne ili dermalne primjene ili inhalacijskim putem.

Ako je zbroj koncentracija svih tvari sadržanih u otpadu koje su razvrstane u razred opasnosti akutne toksičnosti i prema šiframa kategorijama i šiframa oznaka upozorenja iz tablice 5. jednak graničnoj vrijednosti navedenoj u toj tablici ili premašuje, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 6. Ako je u otpadu prisutno više tvari koje su razvrstane kao akutno toksične, zbroj koncentracija potreban je isključivo za tvari koje pripadaju istoj kategoriji opasnosti.

Sljedeće se granične vrijednosti uzimaju u obzir pri ocjenjivanju:

— Za akutnu toks. 1, 2 ili 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331): 0,1 %

— Za akutnu toks. 4 (H302, H312, H332): 1 %.

Tablica 5.: Razred opasnosti i šifre kategorije i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada i odgovarajuće granične vrijednosti koncentracija radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 6

(1) Kinematička viskoznost određuje se isključivo za tekućine.

▼ **M1**

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja	Granične vrijednosti koncentracija
Akutna toks. 1 (oralna)	H300	0,1 %
Akutna toks. 2 (oralna)	H300	0,25 %
Akutna toks. 3 (oralna)	H301	5 %
Akutna toks. 4 (oralna)	H302	25 %
Akutna toks. 1 (dermalna)	H310	0,25 %
Akutna toks. 2 (dermalna)	H310	2,5 %
Akutna toks. 3 (dermalna)	H311	15 %
Akutna toks. 4 (dermalna)	H312	55 %
Akutna toks. 1 (inhal.)	H330	0,1 %
Akutna toks. 2 (inhal.)	H330	0,5 %
Akutna toks. 3 (inhal.)	H331	3,5 %
Akutna toks. 4 (inhal.)	H332	22,5 %

HP 7 „Karcinogeno”: otpad koji izaziva rak ili povećava njegovu pojavnost.

Kad otpad sadržava tvar koja je razvrstana u jedan od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja te koja je jednaka ili premašuje jednu od sljedećih graničnih koncentracija iz tablice 6., otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 7. Kad je u otpadu prisutno više tvari koje su razvrstane kao karcinogene, pojedinačna tvar mora biti prisutna u graničnoj vrijednosti koncentracija ili iznad nje da bi otpad bio klasificiran kao opasan oznakom HP 7.

Tablica 6.: Razred opasnosti i šifre kategorije i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada i odgovarajuće granične vrijednosti koncentracija radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 7

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja	Granične vrijednosti koncentracija
Karc. 1A	H350	0,1 %
Karc. 1B		
Karc. 2	H351	1,0 %

HP 8 „Nagrizajuće”: otpad u dodiru s kojim može doći do nagrizajućeg djelovanja na kožu.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari koje su razvrstane kao „Nagriz. kožu” kategorije 1A, 1B ili 1C (H314), a zbroj njihovih koncentracija jednak je ili premašuje 5 %, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 8.

Granična vrijednost koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju u pogledu razreda opasnosti „Nagriz. kožu” kategorije 1A, 1B, 1C (H314) iznosi 1,0 %.

HP 9 „Zarazno”: otpad koji sadržava održive mikroorganizme ili njihove toksine za koje se vjeruje ili se pouzdano zna da uzrokuju bolesti ljudi i drugih živih organizama.

▼ **M1**

Dodjela oznake HP 9 ocjenjuje se prema pravilima utvrđenim u referentnim dokumentima ili zakonodavstvu u državama članicama.

HP 10 „**Toksično za reprodukciju**“: otpad koji negativno utječe na seksualnu funkciju i plodnost muškaraca i žena te na razvojnu toksičnost potomka.

Kad otpad sadržava tvar koja je razvrstana u jedan od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja te čija je koncentracija jednaka ili premašuje jednu od sljedećih graničnih vrijednosti koncentracija iz tablice 7., otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 10. Kad je u otpadu prisutno više tvari koje su razvrstane kao toksične za reprodukciju, pojedinačna tvar mora biti prisutna u graničnoj vrijednosti koncentracija ili iznad nje da bi otpad bio klasificiran kao opasan oznakom HP 10.

Tablica 7.: Razred opasnosti i šifre kategorije i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada i odgovarajuće granične vrijednosti koncentracija radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 10

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja	Granične vrijednosti koncentracija
Repr. 1A	H360	0,3 %
Repr. 1B		
Repr. 2	H361	3,0 %

HP 11 „**Mutageno**“: otpad koji može izazvati mutaciju koja je trajna promjena količine ili strukture genetskog materijala stanice.

Kad otpad sadržava tvar koja je razvrstana u jedan od sljedećih razreda opasnosti i prema šiframa kategorija i šiframa oznaka upozorenja te čija je koncentracija jednaka ili premašuje jednu od sljedećih graničnih vrijednosti koncentracija iz tablice 8., otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 11. Kad je u otpadu prisutno više tvari koje su razvrstane kao mutagene, pojedinačna tvar mora biti prisutna u graničnoj vrijednosti koncentracija ili iznad nje da bi otpad bio klasificiran kao opasan oznakom HP 11.

Tablica 8.: Razred opasnosti i šifre kategorije i šifre oznaka upozorenja za sastojke otpada te odgovarajuće granične vrijednosti koncentracija radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 11

Razred opasnosti i šifre kategorije	Šifre oznaka upozorenja	Granične vrijednosti koncentracija
Muta. 1A	H340	0,1 %
Muta. 1B		
Muta. 2	H341	1,0 %

▼ **M1**

HP 12 „Oslobađanje akutno toksičnih plinova”: otpad koji u dodiru s vodom ili kiselinom oslobađa akutno toksične plinove (akutna toks. 1, 2 ili 3).

Kad otpad sadržava tvar koja je dodijeljena jednoj od sljedećih dopunskih oznaka upozorenja – EUH029, EUH031 i EUH032, klasificira se kao opasan oznakom HP 12 u skladu s ispitnim metodama ili smjernicama.

HP 13 „Senzibilizirajuće”: otpad koji sadržava jednu ili više tvari za koje se zna da imaju sposobnost izazvati reakciju senzibilizacije (preosjetljivosti) kože ili dišnih organa.

Kad otpad sadržava tvar koja je razvrstana kao senzibilizirajuća i dodijeljena oznaci upozorenja H317 ili H334, a jedna je pojedinačna tvar jednaka graničnoj vrijednosti koncentracije od 10 % ili je premašuje, otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 13.

HP 14 „Ekotoksično”: otpad koji predstavlja ili može predstavljati neposredne ili odgođene rizike za jedan ili više sektora okoliša.

HP 15 „Otpad koji može imati prethodno navedena opasna svojstva koja izvorni otpad nije izravno pokazivao”.

Kad otpad sadržava jednu ili više tvari dodijeljenih jednoj od oznaka upozorenja ili dopunskih oznaka upozorenja iz tablice 9., otpad se klasificira kao opasan oznakom HP 15, osim ako je otpad u takvu obliku da ni u kojim uvjetima ne može ispoljiti eksplozivna ili potencijalno eksplozivna svojstva.

Tablica 9.: Oznake upozorenja i dopunske oznake upozorenja za sastojke otpada radi njegove klasifikacije kao opasnog oznakom HP 15:

Oznake upozorenja/dopunske oznake upozorenja	
U vatri može izazvati eksploziju ogromnih razmjera	H205
Eksplozivno u suhom stanju	EUH001
Može stvarati eksplozivne peroksidge	EUH019
Opasnost od eksplozije ako se zagrijava u zatvorenom prostoru	EUH044

K tomu, države članice mogu označiti otpad kao opasan oznakom HP 15 na temelju drugih primjenjivih kriterija, poput ocjenjivanja eluata.

Napomena

Opasno svojstvo HP 14 dodjeljuje se na temelju kriterija utvrđenih Prilogom VI. Direktivi Vijeća 67/548/EEZ.

Ispitne metode

Metode koje treba upotrebljavati opisane su u Uredbi Vijeća (EZ) br. 440/2008 ⁽¹⁾ i drugim relevantnim napomenama Europskog odbora za normizaciju ili drugim međunarodno priznatim ispitnim metodama i smjernicama.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 440/2008 od 30. svibnja 2008. o utvrđivanju ispitnih metoda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) (SL L 142, 31.5.2008., str. 1.).

PRILOG IV.

PRIMJERI MJERA SPREČAVANJA NASTANKA OTPADA KOJE SE SPOMINJU U ČLANKU 29.

Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na proizvodnju otpada

1. Primjena mjera planiranja ili drugih ekonomskih instrumenata kojima se promiče učinkovita uporaba resursa.
2. Promicanje istraživanja i razvoja na području postizanja čistijih tehnologija i proizvoda s manje otpada, te širenje i uporaba rezultata takvog istraživanja i razvoja.
3. Razvoj učinkovitih i sadržajnih pokazatelja opterećenja na okoliš povezanih s proizvodnjom otpada s u cilju doprinosa sprečavanju nastanka otpada na svim razinama, od uspoređivanja proizvoda na razini Zajednice, preko djelovanja lokalnih vlasti, do nacionalnih mjera.

Mjere koje mogu utjecati na fazu dizajna, proizvodnje i distribucije

4. Promicanje ekodizajna (sustavne integracije aspekata zaštite okoliša u dizajn proizvoda s ciljem unapređenja ponašanja proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša u cijelom životnom vijeku proizvoda).
5. Pružanje informacija o tehnikama sprečavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najboljih dostupnih tehnika u industriji.
6. Organiziranje izobrazbe nadležnih tijela u pogledu uključivanja zahtjeva za sprečavanje nastanka otpada u dozvole na temelju ove Direktive i Direktive 96/61/EZ.
7. Uključivanje mjera za sprečavanje proizvodnje otpada u postrojenjima koja nisu obuhvaćena Direktivom 96/61/EZ. Ako je potrebno, te mjere mogu obuhvaćati procjene ili planove sprečavanja nastanka otpada.
8. Organiziranje kampanja za podizanje svijesti ili pružanje pomoći poduzećima u pogledu financijske potpore, savjeta pri donošenju odluka i drugo. Te će mjere vjerojatno biti posebno učinkovite ako su usmjerene na mala i srednja poduzeća i prilagođene njima te kad djeluju putem dobro uhodanih poslovnih mreža.
9. Sklapanje dobrovoljnih sporazuma, organiziranje foruma potrošača/proizvođača ili sektorskih pregovora kako bi se relevantni poslovni ili industrijski sektori potaknuli na izradu vlastitih planova ili ciljeva sprečavanja nastanka otpada ili zamjenu proizvoda ili njihove ambalaže koji proizvode previše otpada.
10. Promicanje provjerenih sustava za gospodarenje okolišem, uključujući sustave EMAS i ISO 14001.

Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i uporabe

11. Ekonomski instrumenti kao što su inicijative za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smislu kupnje proizvoda sa što manje ambalaže ili uvođenje obveze plaćanja ambalaže za potrošače za inače besplatni ambalažni artikl ili element.
12. Organizacija kampanja podizanja svijesti i pružanje informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača.
13. Promicanje provjerenih ekonaljepnica.

▼B

14. Postizanje dogovora s industrijom, putem studija o proizvodima poput onih koji se organiziraju u okviru integriranih politika za proizvode, ili s trgovcima na malo o dostupnosti informacija o sprečavanju nastanka otpada i dostupnosti proizvoda koji u manjoj mjeri utječu na okoliš.
15. U kontekstu javnih i korporativnih nabava, integracija kriterija zaštite okoliša i sprečavanja nastanka otpada u pozive na dostavu ponuda i ugovore, u skladu s Priručnikom za javne nabave s obzirom na zaštitu okoliša koji je izdala Komisija 29. listopada 2004.
16. Promicanje ponovne uporabe i/ili popravka odgovarajućih odbačenih proizvoda ili njihovih sastavnih dijelova, posebno putem obrazovnih, gospodarskih, logističkih i drugih mjera kao što su pružanje potpore ovlaštenim centrima i mrežama za popravak i ponovnu uporabu, posebno u gusto naseljenim regijama.

PRILOG V.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 2006/12/EZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1. točka (a)	Članak 3. stavak 1.
Članak 1. stavak 1. točka (b)	Članak 3. stavak 5.
Članak 1. stavak 1. točka (c)	Članak 3. stavak 6.
Članak 1. stavak 1. točka (d)	Članak 3. stavak 9.
Članak 1. stavak 1. točka (e)	Članak 3. stavak 19.
Članak 1. stavak 1. točka (f)	Članak 3. stavak 15.
Članak 1. stavak 1. točka (g)	Članak 3. stavak 10.
Članak 1. stavak 2.	Članak 7.
Članak 2. stavak 1.	Članak 2. stavak 1.
Članak 2. stavak 1. točka (a)	Članak 2. stavak 1. točka (a)
Članak 2. stavak 1. točka (b)	Članak 2. stavak 2.
Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka i.	Članak 2. stavak 1. točka (d)
Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka ii.	Članak 2. stavak 2. točka (d)
Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka iii.	Članak 2. stavak 1. točka (f) i stavak 2. točka (c)
Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka iv.	Članak 2. stavak 2. točka (a)
Članak 2. stavak 1. točka (b) podtočka v.	Članak 2. stavak 1. točka (e)
Članak 2. stavak 2.	Članak 2. stavak 4.
Članak 3. stavak 1.	Članak 4.
Članak 4. stavak 1.	Članak 13.
Članak 4. stavak 2.	Članak 36. stavak 1.
Članak 5.	Članak 16.
Članak 6.	—
Članak 7.	Članak 28.
Članak 8.	Članak 15.
Članak 9.	Članak 23.
Članak 10.	Članak 23.
Članak 11.	Članci 24. i 25.
Članak 12.	Članak 26.
Članak 13.	Članak 34.
Članak 14.	Članak 35.
Članak 15.	Članak 14.

▼B

Direktiva 2006/12/EZ	Ova Direktiva
Članak 16.	Članak 37.
Članak 17.	Članak 38.
Članak 18. stavak 1.	Članak 39. stavak 1.
—	Članak 39. stavak 2.
Članak 18. točka 2.	—
Članak 18. točka 3.	Članak 39. stavak 3.
Članak 19.	Članak 40.
Članak 20.	—
Članak 21.	Članak 42.
Članak 22.	Članak 43.
Prilog I.	—
Prilog II.A	Prilog I.
Prilog II.B	Prilog II.

Direktiva 75/439/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	Članak 3. stavak 18.
Članak 2.	Članci 13. i 21.
Članak 3. stavak 1. i 2.	—
Članak 3. stavak 3.	Članak 13.
Članak 4.	Članak 13.
Članak 5. stavak 1.	—
Članak 5. stavak 2.	—
Članak 5. stavak 3.	—
Članak 5. stavak 4.	Članci 26. i 34.
Članak 6.	Članak 23.
Članak 7. točka (a)	Članak 13.
Članak 7. točka (b)	—
Članak 8. stavak 1.	—
Članak 8. stavak 2. točka (a)	—
Članak 8. stavak 2. točka (b)	—
Članak 8. stavak 3.	—
Članak 9.	—
Članak 10. stavak 1.	Članak 18.

▼**B**

Direktiva 75/439/EEZ	Ova Direktiva
Članak 10. stavak 2.	Članak 13.
Članak 10. stavak 3. i 4.	—
Članak 10. stavak 5.	Članci 19., 21., 25., 34. i 35.
Članak 11.	—
Članak 12.	Članak 35.
Članak 13. stavak 1.	Članak 34.
Članak 13. stavak 2.	—
Članak 14.	—
Članak 15.	—
Članak 16.	—
Članak 17.	—
Članak 18.	Članak 37.
Članak 19.	—
Članak 20.	—
Članak 21.	—
Članak 22.	—
Prilog I.	—

Direktiva 91/689/EEZ	Ova Direktiva
Članak 1. stavak 1.	—
Članak 1. stavak 2.	—
Članak 1. stavak 3.	—
Članak 1. stavak 4.	Članak 3. stavak 2. i članak 7.
Članak 1. stavak 5.	Članak 20.
Članak 2. stavak 1.	Članak 23.
Članak 2. stavci 2. do 4.	Članak 18.
Članak 3.	Članci 24., 25. i 26.
Članak 4. stavak 1.	Članak 34. stavak 1.
Članak 4. stavci 2. i 3.	Članak 35.
Članak 5. stavak 1.	Članak 19. stavak 1.
Članak 5. stavak 2.	Članak 34. stavak 2.
Članak 5. stavak 3.	Članak 19. stavak 2.
Članak 6.	Članak 28.

▼B

Direktiva 91/689/EEZ	Ova Direktiva
Članak 7.	—
Članak 8.	—
Članak 9.	—
Članak 10.	—
Članak 11.	—
Članak 12.	—
Prilozi I. i II.	—
Prilog III.	Prilog III.